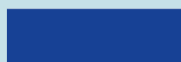

OPAS TUENSAAJILLE

*Euroopan rakenne-
ja investointirahastot ja
asiaankuuluvat EU:n välineet*

Europe Direct on palvelu, joka auttaa sinua
Euroopan unioniin liittyvissä kysymyksissä.

Ilmainen puhelinpalvelu(*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Tietyt matkapuhelinoperaattorit eivät salli yhteyttä
00800-alkaviin puhelinnumeroihin tai voivat periä maksua puheluista näihin numeroihin.

Lisätietoa Euroopan unionista on internetissä osoitteessa (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2014

Kuvat: sivu 12: ©Fifteen Cornwall Apprenticeship Programme; sivut 23, 27, 29, 32, 35,
37, 41, 44, 47, 50, 51: ©Shutterstock

© Euroopan unioni, 2014

Kopiointi on sallittua, kun lähde merkitään.

Printed in Belgium

OPAS TUENSAAJILLE

*Euroopan rakenne-
ja investointirahastot ja
asiaankuuluvat EU:n välineet*

Johdanto

Euroopan unionin (EU) monivuotinen rahoituskehys vuosille 2014–20 mahdollistaa sen, että EU:n meno-ohjelmien uusi sukupolvi otetaan käyttöön 1. tammikuuta 2014.

[Asetus \(EU\) N:o 1303/2013](#) asettaa yhteiset säännökset, joita sovelletaan Euroopan aluekehitysrahastoon (**EAKR**), Euroopan sosiaalirahastoon (**ESR**), koheesiorahastoon (**KR**), Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoon (**EAFRD**) ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoon (**EMKR**). Nämä rahastot toimivat yhteisessä kehyksessä "**Euroopan rakenne- ja investointirahastot**" eli "**ERI-rahastot**". Asetuksessa asetetaan myös tarvittavat säännökset, joilla varmistetaan ERI-rahastojen tehokkuus ja niiden keskinäinen yhteensopivuus ja yhteensovittavuus muiden EU:n välineiden kanssa.

Asetuksen 13 artiklassa komissio kehottaa valmistelemaan tuensaajille oppaan siitä, kuinka ERI-rahastoja käytetään tehokkaasti ja kuinka täydennyksiä hyödynnetään yhdessä muiden asiaankuuluvien EU:n politiikkojen kanssa.

Termi "tuensaajat" kattaa suuren yleisön, johon kuuluu pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yrityksiä)¹ ja suuryrityksiä sekä julkisia toimintaelimiä ja kansalaisjärjestöjä. Tuensaajat voivat myös olla yliopistoja, opiskelijoita, tutkijoita, maanviljelijöitä tai kalastajia.

Mahdolliset rahastot ja hakumenetelmät ovat yhtä erilaisia kuin tuensaajat. Erityisopastusta on jo saatavilla, ja jokainen komission pääosasto tarjoaa WWW-sivuillaan yksityiskohtaisia tietoja työskentelystään ja rahoitusvälineistään.

Tämän tuensaajille suunnatun oppaan ei ole tarkoitus toimia perinpohjaisena selvityksenä olemassa olevista EU-rahastoista. Se perustuu yhteiseen strategiakehykseen (asetuksen [EU] N:o 1303/2013 liite 1), joka luo perustan ERI-rahastojen ja muiden EU:n välineiden paremmalle yhteensovittamiselle.

Opas antaa yleiskuvan täydentävistä välineistä, jotka ovat käytettävissä jokaista ERI-asetuksessa määritettyä **temaattista tavoitetta (TT)** varten EU:n tasolla. Yleiskuva sisältää tietolähteet, esimerkkejä siitä, millä hyvillä käytännöillä eri rahastojen virtoja voidaan yhdistellä, ja kuvauksen asiaankuuluvista viranomaisista ja elimistä, jotka liittyvät kunkin välineen hallintaprosessiin.

Asiakirjassa olevat linkit auttavat mahdollisia tuensaajia löytämään verkosta tarvittavat materiaalit ja johtavat suoraan hyödyllisiin sivustoihin ja asiakirjoihin. Verkossa on saatavilla myös tarkistusluettelo, joka auttaa mahdollisia tuensaajia tunnistamaan soveltuvimmat rahoituslähteet.

---

1 "Pieni tai keskisuuri yritys (pk-yritys)" tarkoittaa mikro-, pientä tai keskisuurta komission suosituksen 2003/361/EY4 mukaista yritystä,

- joka osallistuu taloudelliseen toimintaan sen oikeudellisesta muodosta riippumatta;
- joka työllistää alle 250 ihmistä (vuosityöyksikköinä ilmaistuna: "työntekijöiden määrä");
- jonka vuosittainen liikevaihto ei ylitä 50 miljoonaa euroa, ja/tai tilikauden taseen loppusumma ei ylitä 43 miljoonaa euroa.

Sisällysluettelo

1. Johdanto	6
2. Euroopan rakenne- ja investointirahastot (ERI-rahastot)	8
2.1. Yleiskatsaus ja yleiset periaatteet	8
2.2. ERI-rahastojen soveltamisala	9
2.3. Moitteeton varainhoito	11
2.4. Synergian luominen ERI-rahastojen välillä	11
3. Muut EU:n rahastot – katsaus	13
3.1. Horisontti 2020	13
3.2. Verkkojen Eurooppa –väline (CEF)	15
3.3. Pienten ja keskisuurten yritysten kilpailukyvyyn vahvistaminen (COSME)	16
3.4. LIFE	17
3.5. Luova Eurooppa	18
3.6. Työllisyyttä ja sosiaalista innovointia (EaSI) koskeva ohjelma	18
3.7. Erasmus+	19
3.8. EU:n kolmas terveysohjelma	20
4. ERI-rahastot ja muut EU:n välineet temaattisen tavoitteen mukaan	21
4.1. Temaattinen tavoite 1: tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja innovoinnin vahvistaminen	22
4.2. Temaattinen tavoite 2: tieto- ja viestintätekniiikan käyttömahdollisuuksien, käytön ja laadun parantaminen	26
4.3. Temaattinen tavoite 3: pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten), maatalousalan (EAFRD) sekä kalastus- ja vesiviljelyalan (EMKR) kilpailukyvyyn parantaminen	28
4.4. Temaattinen tavoite 4: vähähiiliseen talouteen siirtymisen tukeminen kaikilla aloilla	31
4.5. Temaattinen tavoite 5: ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja riskinhallinnan edistäminen	34
4.6. Temaattinen tavoite 6: ympäristön laadun säilyttäminen, suojeleminen ja luonnonvarojen käytön tehokkuuden parantaminen	36
4.7. Temaattinen tavoite 7: kestävä liikenteen edistäminen ja pullonkaulojen poistaminen tärkeimmistä liikenneverkkoinfrastruktuureista	40
4.8. Temaattinen tavoite 8: kestävien ja laadukkaiden työpaikkojen edistäminen ja työvoiman liikkuvuuden tukeminen	43
4.9. Temaattinen tavoite 9: sosiaalisen osallisuuden edistäminen sekä köyhyyden ja syrjinnän torjunta	46
4.10. Temaattinen tavoite 10: investoiminen koulutukseen, myös ammattitaidon hankkimiseen ja elinikäiseen oppimiseen	49
4.11. Temaattinen tavoite 11: viranomaisten ja sidosryhmien institutionaalisten valmiuksien parantaminen ja tehokkaan julkishallinnon edistäminen	50
5. Lisää hyödyllistä tietoa	53
5.1. Tuensaajien WWW-muistilista	53
5.2. EU:n rahoituksen näkyvyys	53
5.3. EU:n rahoitus ja perusoikeuskirja	53
6. Sanasto	54

1. JOHDANTO

Vuonna 2010 käyttöön otettu Eurooppa 2020 -strategia on EU:n 10-vuotinen kasvu- ja työllisyysstrategia.

EU:lla on viisi [yleistavoitetta](#), jotka se haluaa tavoittaa vuoden 2020 loppuun mennessä. Nämä tavoitteet sijoittuvat seuraaville aloille:

- työllisyys
- tutkimus- ja kehitystoiminta
- ilmasto/energia
- koulutus
- sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden vähentäminen.

Eurooppa 2020 -strategiaa tukee seitsemän [nk. lippulaivahanketta](#). Nämä hankkeet auttavat EU:ta ja kansallisia viranomaisia tehostamaan toimiaan alueilla, jotka tukevat Eurooppa 2020 -strategian painopisteitä ja joihin lukeutuvat innovaatio, digitaalinen talous, työllisyys, nuoriso, teollisuuspolitiikka, köyhyys ja resurssien tehokas käyttö.

EU on sitoutunut luomaan enemmän ja parempia työpaikkoja. Lisäksi se haluaa luoda sosiaalisesti osallistavan yhteiskunnan. Nämä tavoitteet muodostavat [Eurooppa 2020](#) -strategian² keskiön, ja niillä pyritään luomaan älykästä, kestäväää ja osallistavaa kasvua koko mantereella.

ERI-rahastot tukevat Eurooppa 2020 -strategiaa ja näin auttavat vähentämään kehitystason eroja EU:n alueiden ja saarien välillä. Jotta ERI-rahastojen vaikutus voidaan maksimoida, asetuksissa (artikla 9, asetus [EU] N:o 1303/2013) määritetään 11 temaattista tavoitetta.

Myös muut EU:n välineet edistävät näiden temaattisten tavoitteiden tavoittelua, ja jäsenvaltioita kannustetaan hyödyntämään kaikki käytettävissä olevat Euroopan, kansalliset, alueelliset ja paikalliset rahoitusvälineet.

---

2 Eurooppa 2020 -strategian keskivaiheen arviointi on käynnissä, ja se alkaa julkisella kuulemisella. Arvioinnin tulokset tulevat vuonna 2015 Eurooppa 2020 -verkkosivuille.

TEMAATTISET TAVOITTEET

1. tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja innovaation vahvistaminen
2. tieto- ja viestintätekniiikan käyttömahdollisuuksien, käytön ja laadun parantaminen
3. pk-yritysten, maatalousalan (EAFRD) sekä kalastus- ja vesiviljelyalan parantaminen (EMKR)
4. vähähiiliseen talouteen siirtymisen tukeminen kaikilla aloilla
5. ilmastonmuutokseen sopeutuminen, riskien ehkäiseminen ja riskinhallinnan edistäminen
6. ympäristön laadun säilyttäminen, suojeleminen ja luonnonvarojen käytön tehokkuuden parantaminen
7. kestävä liikenteen edistäminen ja pullonkaulojen poistaminen tärkeimmistä liikenneverkkoinfrastruktuureista
8. kestävien ja laadukkaiden työpaikkojen edistäminen ja työvoiman liikkuvuuden tukeminen
9. sosiaalisen osallisuuden edistäminen sekä köyhyyden ja syrjinnän torjunta
10. investoiminen koulutukseen, myös ammattitaidon hankkimiseen ja elinikäiseen oppimiseen
11. viranomaisten ja sidosryhmien institutionaalisten valmiuksien parantaminen ja tehokkaan julkishallinnon edistäminen.

Taloudellinen tuki voi koostua erilaisista kannustimista, joita ovat mm. avustukset, palkinnot, sopimukset, takaisin maksettavat tuet ja rahoitusvälineet³.

EU:n taloudellisen tuen hakuprosessia on vastikään yksinkertaistettu mahdollisten tuensaajien kannalta. Muutoksiin kuuluvat muun muassa

- yksi hyvitystaso, nk. "yksi hanke - yksi rahoitustaso"
- kiinteämääräinen maksu välillisille kustannuksille sekä muita yksinkertaisempia kustannuskorvauksia koskevia vaihtoehtoja
- 90 päivän maksuaika EU:n koheesiopoliitiikan tuensaajille
- sähköinen tiedonvaihto tuensaajien ja hallintoviranomaisten välillä näillä näkymin vuonna 2016 kaikissa EU-jäsenvaltioissa.

Jäsenmaat hallinnoivat itse yli 75 prosenttia EU:n budjetista. Loput siitä on keskitetysti Euroopan komission hallinnassa, ja joskus komissiota tukevat sen toimeenpanovirastot.

---

3 Palvelu-, työ- ja toimitussopimusten rahoittaminen EU:n budjetista (tarjouspyynnöt) eivät ole tämän oppaan pääaihe. Näistä on lisätietoja Euroopan komission kotisivuilla kohdassa [Julkiset hankintasopimukset ja rahoitus](#).

2. EUROOPAN RAKENNE- JA INVESTOINTIRAHASTOT (ERI-RAHASTOT)

2.1. Yleiskatsaus ja yleiset periaatteet

Euroopan komissio ja jäsenvaltiot hallinnoivat yhdessä ERI-rahastoja toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Tämän periaatteen mukaan EU ei puutu asiaan, ellei se ole tehokkaampaa kuin toiminta kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla. Rahoituksen saamiselle on erilaisia tukikelpoisuuskeriteitä:

- **Ajanjakso:** on rajattu ajanjaksoa, jona toiminta ja kustannukset voivat tapahtua.
- **Soveltamisala:** yhteisrahoitettavia toimintotyyppinä on rajoitettu.
- **Kustannusluokat:** tietyt kustannusluokat on suljettu pois.
- **Toimien maantieteellinen sijainti:** vain tietyt paikat ovat tukikelpoisia.
- **Toimien pysyvyys:** investointeja on mahdollisesti ylläpidettävä tietyn minimiajan, kun toiminta on saatettu loppuun.
- **Tuensaajatyyppit:** vain tietyt yritykset, elimet tai taloudelliset toimijat voivat hakea tukea.

Jäsenvaltioiden on laadittava omilla investointiprioriteeteillään strategisia suunnitelmia, jotka kattavat viisi ERI-rahastoa. Näitä kutsutaan **kumppanuussopimuksiksi**. Lisätietoja tavoitteista, joita nämä pyrkivät tavoittelemaan käytettävissä olevilla resursseilla, on annettu kansallisissa ja/tai alueellisissa **toimenpideohjelmissä (OP) (maaseutualueiden kehittämisohjelmissä (RDP))** Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston osalta). Toimenpideohjelmien tarkoitus on vastata kyseisen maan tai alueen sosioekonomisiin ja ympäristöä koskeviin haasteisiin. Jäsenvaltioiden on keskitettävä rahoitus sinne, missä sitä eniten tarvitaan ja missä niillä on vaikutusta, eivätkä ne saa käyttää kaikkia mahdollisia rahoitusteemoja ja malleja, jotka on annettu asetuksissa.

Kunkin jäsenvaltion määräämät **Hallinto- tai kansalliset viranomaiset** vastaavat käytännön ohjelmien hallinnoinnista. Nämä ja seurantakomiteat⁴ vastaavat seuraavista tehtävistä:

- valintamenettelyiden ja tukikelpoisuuskeriteiden laatiminen ja soveltaminen
- tiedonvälitys mahdollisille tuensaajille esimerkiksi hankkeen minimi- ja maksimikoosta, rahoitussuunnitelmasta ja ajanjaksosta
- sen varmistaminen, että hankkeet sijoituvat kyseisten rahastojen soveltamisalalle
- ohjelmien varainhoidosta ja valvonnasta vastaaminen.

Rahoitushakemukset tulee toimittaa kyseistä ohjelmaa hallinnoivalle kansalliselle tai alueelliselle viranomaiselle. Ennen kuin yhtään avustusta voidaan hakea, mahdollisten tuensaajien tulisi varmistaa ohjelmien investointiprioriteetit, tukikelpoisuuskeriteet ja hakemusmenettelyt omalla alueellaan ja omassa maassaan. Kaikkien asiaankuuluvien hallinto- ja kansallisten viranomaisten yhteystiedot löytyvät alla olevista linkeistä.

[EAKR/Koheesiorahasto](#) – [ESR](#) – [EAFRD](#) – [EMKR](#)

4 Valvontakomiteat koostuvat yleensä asiantuntivista alueellisista ja paikallisista viranomaisista, joihin kuuluvat asiantuntevat julkiset viranomaiset, talouden ja työmarkkinoiden osapuolet, kansalaisyhteiskuntaa edustavat asiaankuuluvat elimet kuten ympäristöalan kumppanit, kansalaisjärjestöt, sosiaalista osallisuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja syrjinnän poistamista edistävät elimet, kunkin jäsenvaltion institutionaalisen ja oikeudellisen kehyksen mukaisesti.

2.2. ERI-rahastojen soveltamisala

Jäsenvaltioiden ja Euroopan komission välisissä neuvotteluissa sovitaan, mitä ERI-rahastot voivat rahoittaa. Prioriteetit asetetaan kansallisissa tai alueellisissa monivuotisissa ohjelmissa. Käytännössä jäsenvaltiot voivat painottaa eri toimia EU:n eri alueilla; tämän vuoksi tukikelpoisuus riippuu ohjelman soveltamisalasta kullakin alueella tai kussakin maassa.

Jotta kehitystasojen välisiä eroja voitaisiin vähentää, koheesiopolitiikan kohteena ovat köyhimmät alueet ja jäsenvaltiot ⁵.

EUROOPAN ALUEKEHITYSRAHASTO (EAKR)

EAKR:llä pyritään vahvistamaan taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta EU:ssa korjaamalla alueiden välistä epätasapainoa.

EAKR edistää kaikkia yhtätoista temaattista tavoitetta. Kuitenkin suurin osa sen resursseista on osoitettu seuraaville ⁶:

- tutkimus- ja kehitystoiminta – 39,9 mrd. €
- pk-yritykset – 32,8 mrd. €
- vähähiilinen talous – 30,1 mrd. €
- liikenne- ja energiainfrastruktuurit – 25,6 mrd. €

EAKR:stä rahoitetaan myös Euroopan alueellinen yhteistyö (ETC – European Territorial Cooperation) -tavoitteen mukaisia rajat ylittäviä valtioiden välisiä ja alueiden välisiä hankkeita. Tämä voi sisältää yhteistyötä EU:n rajoilla sijaitsevien kolmansien maiden kanssa [Eurooppalaisen naapuruu-](#)

[den ja kumppanuuden välineen](#) mukaisesti ja [liittymistä valmistelevan tukivälineen](#) mukaisesti.

KOHEESIORAHASTO (KR)

Koheesiorahasto on tarkoitettu jäsenvaltioille, joiden bruttokansantulo (BKTL) asukasta kohti on alle 90 prosenttia EU:n keskiarvosta ⁷. Se pyrkii vähentämään taloudellista ja sosiaalista eriarvoisuutta ja edistämään kestävästä kehitystä.

Koheesiorahasto tukee vain temaattisia tavoitteita 4, 5, 6, ja 7. Sen suojattu rahoitusrakenne ⁸ on seuraava:

- Liikenne- ja energiaverkoston infrastruktuurit – 33 mrd. €
- Ympäristönsuojelu – 17,2 mrd. €
- Vähähiilinen talous – 7 mrd. €

EUROOPAN SOSIAALIRAHASTO (ESR)

ESR on Euroopan pääväline, kun halutaan tukea työllisyyttä, auttaa ihmisiä saamaan parempia työpaikkoja ja varmistaa, että kaikilla EU:n kansalaisilla on yhtäläiset työllisyysmahdollisuudet.

5 Lisätietoja saat [alueiden tukikelpoisuuskartasta](#).

6 Alustavat määrät perustuvat 28 kumppanuussopimukselle, jotka on lähetetty komissiolle; tarkat määrät tiedetään, heti kun kaikki toimintaohjelmat otetaan käyttöön.

7 Koheesiorahaston tukea voivat hakea seuraavat jäsenvaltiot: Bulgaria, Tšekki, Viro, Kreikka, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Portugali, Romania, Slovenia ja Slovakia

8 Alustavat määrät perustuvat 28 kumppanuussopimukselle, jotka on lähetetty komissiolle; tarkat määrät tiedetään, heti kun kaikki toimintaohjelmat otetaan käyttöön.

ESR keskittyy rajattuun määrään prioriteetteja, jotta se voi käytännössä vastata jäsenvaltioiden keskeisimpiin haasteisiin, joita ovat seuraavat:

- työllisyys – 30 mrd. €
- koulutus – 26 mrd. €
- sosiaalinen osallisuus – 21,3 mrd. €
- institutionaaliset valmiudet – 3,6 mrd. €.

Kun nämä ja nuorisotyöllisyysaloitteelle tarkoitettut 3,2 miljardin euroa lasketaan yhteen, Euroopan väestöön sijoitetaan yhteensä yli 86 miljardia euroa⁹ seuraavien seitsemän vuoden aikana.

EUROOPAN MAASEUDUN KEHITTÄMISEN MAATALOUSRAHASTO (EAFRD)

EU: maaseudun kehittämiss politiikka auttaa EU:n maaseutualueita vastaamaan erilaisiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin, joita ne kohtaavat 2000-luvulla – olivatpa ne taloudellisia, ympäristöön liittyviä tai sosiaalisia.

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto on yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) mukainen rahoitusmekanismi, jonka budjetti on 95,57 miljardia euroa. Maatalouspolitiikalla on kolme poikkileikkaavaa tavoitetta Eurooppa 2020 strategian ja koko YMP:n mukaisesti:

- maatalouden kilpailukyky
- luonnonvarojen kestävä hallinta ja ilmastotoimet
- maaseutualueiden tasapainoinen alueellinen kehitys.

Jotta maatalouspolitiikkaa voidaan hallinnoida tehokkaasti maaseutualueiden kehittämisohjelmilla, näitä kolmea tavoitetta tuetaan kuudella pääpainoalalla:

- osaamisen levittäminen ja innovointi maatalous- ja metsänhoitoalalla sekä maaseutualueilla
- kaikenlaisen maatalouden kilpailukyvyn ja maatalojen elinvoimaisuuden edistäminen
- elintarvikeketjun organisoimisen ja riskinhallinnan edistäminen maataloudessa
- maatalouteen ja metsänhoitoon liittyvien ekosysteemien palauttaminen, säilyttäminen ja parantaminen
- resurssien tehokkaan hyödyntämisen edistäminen sekä siirtyminen vähähiiliseen ja ilmastomuutoksen kestävään talouteen maatalous-, elintarvike- ja metsänhoitoaloilla
- sosiaalisen osallisuuden edistäminen, köyhyyden vähentäminen ja taloudellinen kehitys maaseutualueilla.

EUROOPAN MERI- JA KALATALOUSRAHASTO (EMKR)

Euroopan meri- ja kalatalousrahaston budjetti on 5,7 miljardia euroa, jonka avulla se kannustaa kestävään kalastukseen ja vesiviljelyyn. Se parantaa tieteellisen tiedon keräämistä ja kalastamisen valvontaa ja täytäntöönpanoa. Lisäksi se tukee uusien, monipuolisten työpaikkojen luomista kalastuksesta riippuvaisissa yhteisöissä ja edistää yhdenmätyn meripolitiikan täytäntöönpanoa.

RAHOITUSVÄLINEET

Joissakin tapauksissa ERI-rahastot voivat tukea **rahoitusvälineitä**, jotka auttavat taloudellisesti elinkykyisten investointien toteutumisessa. Rahoitusvälineet pyrkivät edistämään EU-investoinnin vipuvaikutusta houkuttelemalla kohteelle lisäresursseja julkisen ja yksityisen sektorin sijoittajilta.

9 86 miljardin euron määrä on suurempi kuin lain vaatima, taattu minimiosuus (80 miljardia euroa). Määrä on alustava ja se perustuu 28 kumppanuussopimukselle, jotka on lähetetty komissiolle; tarkat määrät tiedetään, heti kun kaikki toimintaohjelmat otetaan käyttöön.

Lyhyt opas hallintoviranomaisille on saatavilla osoitteessa [ERI-ohjelmien rahoitusvälineet vuosina 2014–2020](#).

► **Lisätietoja:** näistä linkeistä saat lisätietoja ERI-rahastoista ja siitä, miten rahoitusta haetaan kultakin rahastolta.

[EAKR ja koheesiorahasto](#) – [ESR](#) – [EAFRD](#) – [EMKR](#)

2.3. Moitteeton varainhoito

Vuosina 2014–2020 ERI-rahastot kattavat yli kolmasosan EU:n budjetista.

EU on sitoutunut taistelemaan petoksia, korruptiota ja kaikkia muita en budjettiin vaikuttavia laittomia tekoja vastaan. Jäsenvaltioiden viranomaisten asettamat hallinta- ja valvontajärjestelmät tähtäävät sääntöjenvastaisuuksien (mm. petosten) ehkäisyyn, havaitsemiseen ja korjaamiseen. Nämä viranomaiset valvovat

ERI-rahastoihin liittyviä petosriskejä. Petoksiin ja korruptioon liittyvä maineeseen karsiminen otetaan myös hyvin vakavasti kaikilla tasoilla.

Kaikista petosepäilyistä tulee ilmoittaa asianomaisille kansallisille viranomaisille tai Euroopan petostentorjuntavirastoon (OLAF) [petosten ilmiantojärjestelmän \(FNS – Fraud Notification System\) kautta](#).

2.4. Synergian luominen ERI-rahastojen välillä

ERI-rahastojen kumulatiivisesta vaikutuksesta voi olla suurta apua paikallisille taluksille. Itse asiassa useat hankkeet ovat voineet hyödyntää erilaisia ERI-ohjelmilta saatuja investointimuotoja menestyksekkäästi luovasti.

TULEVAISUUDEN JULKKISKOKKEJA KOULUTTAMASSA

Julkiskokki Jamie Oliverin Fifteen Cornwall -ravintola Cornwallissa Isossa-Britanniassa on hyödyntänyt sekä EAKR:n että ESR:n rahoitusta menestyksekkäästi liiketoimintansa ja opiskelijoiden koulutusohjelman käynnistämiseksi. ESR:n rahoituksen avulla ravintola antoi vähäosaisille 16–24-vuotiaille mahdollisuuden kouluttautua kokiksi kansallisesti tunnustetussa koulutusohjelmassa. Kriitikoiden kehua ravintola rakennettiin EAKR:n taloudellisella avustuksella.

Toukokuusta 2006 lähtien Fifteen Cornwall -koulutusohjelmaan on ilmoittautunut yli 140 opiskelijaa, joista 70 % on vielä opinahjossa. Ohjelma investoi joka vuosi miljoona puntaa paikalliseen talouteen 70 prosentin paikallisen hankintapolitiikan kautta. Mikä tärkeintä, se on luonut 80 työpaikkaa ja kouluttanut jo 86 ammattiin valmistunutta.

INNOVATIIVINEN RAHOITUSYHDISTELMÄ VANHUSTENHOITON SAKSAN MAASEUDULLA

Mecklenburgin järvisuodun johtavaa paikallista toimijaryhmää (LAG – Local Action Group) pyydettiin auttamaan rahoituksen varmistamisessa, jotta voitaisiin rakentaa erikoistunut hoitokoti paikallisille, dementiaa sairastaville ihmisille. Tarkoituksena oli antaa asukkaille mahdollisuus asua yhdessä elämänkumppaninsa kanssa turvallisessa ja tukevassa ympäristössä. Vanha tekstiilitehdas muutettiin Malchow Island -nimiseksi hoivakodiksi dementiaa sairastaville, ja hankeinvestoinnit auttoivat, kun maaseutuyhteisölle arvokkaan rakennuksen kulttuuriperintö haluttiin säilyttää sen kunnostustöissä. Tämä vaati poikkileikkaavaa lähestymistapaa hankekehityksessä ja yhdisti kolme EU:n rahoituslähdeä: Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston, ESR:n ja EAKR:n.

Lisätietoja [Malchow Island -hankkeesta](#) ja muita esimerkkejä yhteyksistä Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston ja muiden EU:n rahastojen välillä.

Tämä viimeinen tapaus näyttää, mitä [paikallisyhteisöjen omilla kehittämishankkeilla](#) (CLLD – community-led local development) voidaan saavuttaa. Se kuvaa lähestymistapaa, joka kääntää perinteisen, ylhäältä alaspäin suuntautuvan kehityspolitiikan päälaelleen. Paikallisyhteisöjen omista kehittämishankkeista paikalliset ihmiset voivat valvoa ja muodostaa paikallisen kumppanuussuhteen, joka suunnittelee ja toteuttaa integroitua kehittämisstrategiaa.

Paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden strategiat syntyvät usein tiettyjen paikallisyhteisön kohtaamien ongelmien pohjalta. Näitä ovat esimerkiksi perinteisten alojen (kuten kalastuksen ja viljelyn) väheneminen, tyytymätön nuoriso, ilmastomuutos, huonot asumismahdollisuudet

ja palvelut. Paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet mahdollistavat ongelmien käsittelyn ja niihin puuttumisen niiden omassa paikallisessa ympäristössä, samalla kun ne yhdistävät kaikki asiaankuuluvat politiikat ja toimijat.

Strategian perustana ovat yhteisön sosiaaliset, ympäristölliset ja taloudelliset vahvuudet sen sijaan, että se perustuisi ongelmien ratkaisuun pelkästään rahaa ja kamalla. Kumppanuus saa pitkäaikaista rahoitusta, jonka käyttötavasta kumppanit päättävät itse.

Paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet kehitettiin alun perin maaseutualueilla Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston tuella, minkä jälkeen sitä sovellettiin kalataloudessa ja rannikkoalueilla EKTR:n¹⁰/EMKR:n rahoituksella. Nyt tätä lähestymistapaa on mahdollista käyttää myös aloilla, joiden tuesta ESR ja EAKR tavallisesti vastaavat.

Jäsenvaltioiden on ilmaista kumppanuussopimuksessaan, minkä rahastojen tukea ne käyttävät paikallisyhteisöjen omiin kehittämishankkeisiin, millaisilla alueilla rahoituksia sovelletaan ja miten rahoitukset toimivat yhdessä.

Toinen mielenkiintoinen ERI-rahastojen yhdistämistapa on **yhdennetty alueellinen investointi**. Siinä kaupunkialueiden kehittämisstrategia vaatii yhdennettyä lähestymistapaa, johon liittyy investointeja ESR:sta, EAKR:sta tai koheesiorahastosta ja joka voitaisiin saada täytettyä Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston tai EMKR:n avustuksella.

---

¹⁰ Euroopan kalatalousrahasto vuosina 2007–2013

3. MUUT EU:N RAHASTOT – KATSAUS

Tässä osiossa käsitellään vain sellaisia EU:n rahastoja, jotka ovat helposti yhdistettävissä ERI-rahastoihin. Suurin osa niistä liittyy useampaan kuin yhteen temaattiseen tavoitteeseen. Suurinta osaa EU:n muista rahastoista hallitaan keskitetysti ja niiden tuki kohdennetaan ehdotuspyyntöjen perusteella.

3.1. Horisontti 2020

[Horisontti 2020](#) on EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma. Se auttaa kehittämään ideoista markkinoille vietäviä tuotteita ja keskittyy erinomaisiin hankkeisiin niiden maantieteellisestä sijainnista riippumatta. Se jakautuu kolmeen pilariin omien painopisteidensä mukaisesti:

- erinomainen tiede
- teollinen johtajuus
- yhteiskunnalliset haasteet.

Erinomainen tiede -pilari tukee kansainvälistä huipputiedettä Euroopassa kehittämällä, houkuttelemalla ja pitämällä kyvykkäitä tutkijoita sekä tukemalla parhaiden tutkimusinfrastruktuurien kehittämistä.

Kokonaisrahoitus vuosille 2014–2020	miljoonaa €
Euroopan tutkimusneuvosto (ERC) Etulinjan tutkimusta parhailta tutkijaryhmiltä	13 095
Nousevat & tulevaisuuden teknologiat Uusia innovaatioaloja avataan yhteistutkimuksella	2 696
Marie Skłodowska-Curie -toimet Koulutuksen ja urakehityksen mahdollisuuksia	6 162
Tutkimusinfrastruktuurit (mukaan luettuna sähköinen infrastruktuuri) Mahdollisuus käyttää kansainvälisiä huippuvälineitä	2 488

Teollinen johtajuus -pilari tukee keskeisiä tekniikan aloja, kuten mikroelektroniikkaa, sekä edistynyttä valmistusta nykyisillä ja nousevilla sektoreilla. Lisäksi se pyrkii

houkuttelemaan lisää yksityisiä investointeja tutkimukseen ja innovointiin sekä tukemaan innovatiivisia pk-yrityksiä Euroopassa.

Kokonaisrahoitus vuosille 2014–2020	miljoonaa €
Johtajuus kehitystä vauhdittavissa ja teollisissa teknologioissa (LEIT – Leadership in enabling & industrial technologies) (TVT, nanoteknologiat, materiaalit, biotekniikka, valmistus, avaruus)	13 557
Mahdollisuus ottaa taloudellisia riskejä Yksityisen rahoituksen ja riskipääoman vipuvoima	2 842
Innovointia pk-yrityksissä Kaikenlaisen innovoinnin tukeminen kaikenikäisissä pk-yrityksissä	616

Yhteiskunnalliset haasteet tukee tutkimusta ja innovointia alueilla, jotka vaikuttavat ihmisiin ja yhteiskuntaan laajasti, esimerkiksi ilmasto-, ympäristö- ja liikennekysymyksissä. Tämä pilari auttaa kehitt-

tämään läpimurtoratkaisuja, jotka ovat peräisin moniammatillisesta yhteistyöstä, mukaan lukien sosiaalitieteiden ja humanististen tieteiden aloilta.

Kokonaisrahoitus vuosille 2014–2020	miljoonaa €
Terveys, väestönmuutos ja hyvinvointi	7 472
Elintarviketurvallisuus, kestävä maatalous ja metsänhoitoala, meri-/sisävesitutkimus ja biotalous	3 851
Turvallinen, puhdas ja tehokas energia	5 931
Älykäs, vihreä ja yhdenmoinen liikenne	6 339
Ilmastotoimet, ympäristö, resurssitehokkuus ja raaka-aineet	3 081
Osallistavat, innovatiiviset ja mukautuvat yhteiskunnat	1 310
Turvalliset yhteiskunnat	1 695

Kolmen yllä kuvatun pilarin lisäksi Horisontti 2020 -ohjelmassa on määritetty kaksi erityistä tavoitetta.

Kokonaisrahoitus vuosille 2014–2020	miljoonaa €
Erityinen tavoite: huipputaiteiden levittäminen ja osallistumisen laajentaminen	816
Kokonaisrahoitus vuosille 2014–2020	miljoonaa €
Erityinen tavoite: tiedettä yhteiskunnan kanssa ja sitä varten	462

MITEN HORIZONTTI 2020 TOIMII?

Komissio valitsee hankkeet **ehdotuspöytäkirjojen** jälkeen riippumattomien arvioijien ja asiantuntijoiden avustuksella ¹¹. Hankeideat on lähetettävä tiettyyn määräaikaan mennessä, ja niiden on noudatettava tarkkaan määrättyjä teemoja ja vaadittua kumppanuusrakennetta, joka on yleensä kansainvälinen.

Kun määräaika on umpeutunut, kaikki ehdotuspöytäkirjat käsitellään perusteellisesti, jolloin niiden tukikelpoisuus selvitetään ja laatu tarkistetaan. Rahoitus myönnetään parhaille hanke-ehdotuksille, jotka sijoittuvat käytettävissä olevaan kokonaisbudjettiin.

Horisontti 2020 on suunnattu kaikille oikeushenkilöille tai kansainvälisille organisaatioille. Hakijoiden on täytettävä ehdot, jotka on määritetty [asetuksessa \(EU\) N:o 1290/2013](#), sekä kaikki erityisehdot, jotka on asetettu asiaankuuluvassa monivuotisessa tai vuotuisessa työohjelmassa.

11 Lisätietoja [asiantuntijoiden palkkaamisesta ja heidän arviointityöstään](#).

Kolmen valtion minimiperiaate on voimassa¹², mutta avustuksia on saatavilla myös yksittäisten yritysten tutkijoille.

► Hyödyllisiä linkkejä

Osallistujaportaali luotiin WWW-portaaliksi EU:n tutkimus ja innovointi-ohjelmien hakijoille. Se tarjoaa erilaisia palveluita, jotka auttavat mahdollisia tuensaajia saamaan rahoitusta. Hakijoita kan-

12 Kolmen oikeushenkilön on tehtävä yhteinen konsortiosopimus. Jokaisen näistä kolmesta on oltava perustettu eri jäsenvaltioissa tai tapaukseen liittyvässä maassa. Kaikkien kolmen oikeushenkilön on oltava toisistaan riippumattomia.

nustetaan [rekisteröitymään portaaliin](#), jotta he saavat kaiken hyödyn sen palveluista. Osallistujaportaali sisältää myös [H2020-verkko-oppaan](#), jossa on lisätietoa valintaprosessista.

[Kansallisten yhteyspisteiden](#) (NCP) verkosto tarjoaa opastusta, käytännön tietoa ja apua kaikissa Horisontti 2020 -ohjelmaan liittyvissä asioissa. Nämä yhteyspisteet ovat kansallisia rakenteita, jotka ovat 28 EU:n jäsenmaan hallitusten perustamia ja rahoittamia. Kansalliset yhteyspisteet antavat yksilöllistä tukea hakijoiden omalla kielellä.

► **Lisätietoja** omasta [Horisontti 2020 -alastasi](#).

3.2. Verkkojen Eurooppa -väline (CEF)

Verkkojen Eurooppa -väline (CEF – Connecting Europe Facility) rahoittaa hankkeita, jotka täyttävät puuttuvat linkit Euroopan energian, liikenteen ja digitaalisen selkärangan väliltä. Lisäksi se tekee Euroopan taloudesta ympäristöystävällisemmän edistämällä puhtaampia liikenne- ja nopeita laajakaistayhteyksiä sekä helpottamalla uusiutuvan energian käyttöä Eurooppa 2020 -strategian mukaisesti. Verkkojen Eurooppa -väline yhdistää julkista (EU:n) rahoitusta, jolla se pyrkii mobilisoimaan lisää yksityisiä rahoituslähteitä ja innovatiivisia rahoitusvälineitä, kuten takuita ja hankejoukkolainoja, jotta vipuvoima olisi mahdollisimman suuri.

Verkkojen Eurooppa -väline (CEF) on jaettu kolmeen sektoriin:

- **CEF-liikenteeseen;**
- **CEF-energiaan;**
- **CEF-televiestintään.**

Verkkojen Eurooppa -välineen taloudellista tukea on saatavilla kahdessa muodossa:

- [avustukset](#), joita ei tarvitse maksaa takaisin ja jotka ovat investointeja EU:n budjetista

- [rahoitusosuudet innovatiivisille rahoitusvälineille](#) kuten [Marguerite-rahastolle](#), [Euroopan laajuisille liikenneverkoille tarkoitettulle lainavakuusvälineelle](#) ja [hankejoukkolainoja koskeva aloite](#).

Tuensaajia ovat yksi tai useampi jäsenvaltio tai muut elimet, kun jäsenvaltio(t) näin sopii/sopivat. Kolmannet maat ja niissä perustetut yksiköt voivat osallistua yhteistä etua palvelevien hankkeiden toimiin, jos tämä katsotaan sopivaksi.

Komissio hallinnoi keskitetysti Verkkojen Eurooppa -välinettä [innovoinnin ja verkkojen toimeenpanoviraston \(INEA\)](#) avustuksella. Välineen investoinnit annetaan vuosittaisilla ja monivuotuisilla työohjelmilla, jotka erittelevät pääpainopisteet ja annettavan taloudellisen tuen kokonaismäärän.

[Verkkojen Eurooppa -välinettä koskevassa asetuksessa](#) on asetettu säännöt EU:n taloudellisen tuen myöntämiselle sekä etusijalla olevat hankkeet ja EU:n yhteisrahoituksen hankekohtaiset maksimirajoitukset. Lisäksi se sisältää listan hankkeista, joihin suurin osa välineen investoinneista sijoitetaan.

CEF-LIIKENNE

Talousarvio: 26,25 mrd. € yhteisrahoitetuille TEN-T-hankkeille, kuten pullonkaulojen poistamiseen, raideliikenteen yhteentoimivuuden edistämiseen, rajanylityspaikkojen parantamiseen sekä innovatiivisiin, vähähiilisiin ja energiatehokkaisiin liikenneteknologioihin siirtymiseen.

► **Lisätietoja** [CEF-liikenteestä](#).

CEF-ENERGIA

Talousarvio: 5,85 mrd. € keskeisimpiin Euroopan laajuisiin energiainfrastruktuurihankkeisiin vuosina 2014–2020.

► **Lisätietoja** [CEF-energiasta](#).

CEF-TELEVIESTINTÄ

Talousarvio: 1,14 mrd. €, josta 170 miljoonaa euroa on tarkoitettu laajakaistatoimiin, ja 970 miljoonaa euroa on tarkoitettu digitaalipalveluiden infrastruktuureihin.

► **Lisätietoja** [CEF-televiestinnästä](#).

3.3. Pienten ja keskisuurten yritysten kilpailukyvyyn vahvistaminen (COSME)

COSME on EU:n ohjelma, jolla edistetään pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) kilpailukykyä vuosina 2014–2020 ja jonka budjetti on 2,3 miljardia euroa. Se tukee pk-yrityksiä neljällä eri alueella:

- rahoituksen saanti
- pääsy markkinoille
- yrittäjien tuki
- paremmat olosuhteet yritysten perustamiselle ja kasvulle.

RAHOITUKSEN SAANTI

- **Lainatakausjärjestely (LGF – Loan Guarantee Facility):** COSME:n takuut jakavat riskin ja mahdollistavat sen, että rahoituksen välittäjät voivat myöntää lainoja useammille pk-yrityksille.
- **Kasvuun tähtäävä pääomajärjestely (EFG – Equity Facility for Growth):** COSME:n budjetista annetaan investointeja myös rahastoihin, jotka tarjoavat riskipääomaa ja välirahoitusta pk-yrityksille – etenkin niille, jotka toimivat omien rajojen ulkopuolella.

Sekä LGF- että EFG-välineitä hallinnoi Euroopan investointirahasto (EIR).

Rahoituslaitokset voivat hakea lataamalla hakuasiakirjat EIR:n verkkosivustosta.

- [LGF](#)-asiakirjat.
- [EFG](#)-asiakirjat.

► **Lisätietoja** [EIR:n kanssa yhteistyötä tekevästä rahoituksen välittäjästä](#).

► **Lisätietoja** [muilta EU:n aloitteilta saatavista rahoituksista](#).

PÄÄSY MARKKINOILLE

Kaikki yritykset pääsevät käyttämään **Yritys-Eurooppa-verkoston** palveluita, ja ne ovat tervetulleita kääntymään paikallisen yhteyspisteen ja/tai yrityskumppanin puoleen. Verkostossa on yli 600 kumppaniorganisaatiota 54 maasta, ja se pystyy tavoittamaan yli kaksi miljoonaa pk-yritystä.

► **Lähimmän kumppanin voit löytää verkoston WWW-sivuilta.**

Saatavilla on mm. seuraavat palvelut:

- tietoa EU:n lainsäädännöstä ja EU:n ohjelmista
- apua ulkomaisen yrityskumppanin löytämiseen

- neuvontaa rahoituksen saamisesta
- tukea innovointiin ja teknologian siirtoon
- palautteen kerääminen pk-yrityksiltä EU:n lainsäädännöstä.

YRITTÄJIEN TUKI

[Yrittäjiä tuetaan](#) useilla eri aloitteilla, joihin kuuluvat muun muassa

- yrittäjäyyskoulutus
- yritys ympäristön kehittäminen siten, että yritykset voivat kasvaa ja menestyä
- mentorointi ja yhteydenpito tiettyihin ryhmiin.

Muun muassa seuraavat verkostot saavat jo nyt Euroopan komission tukea:

- [European Network of Mentors for Women Entrepreneurs](#)
- [Erasmus for Young Entrepreneurs](#).

3.4. LIFE

[LIFE](#) on ainoa EU:n väline, joka keskittyy ympäristöön ja ilmastonmuutokseen. LIFE:n budjetti on 3,4 miljardia euroa, ja sen yleinen tavoite on edistää EU:n ympäristö- ja ilmastopolitiikan sekä -lainsäädännön kehittämistä. Euroopan komissio johtaa LIFE-ohjelmaa pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaava toimeenpanoviraston (EASME) avustuksella. Rahoitushakemukset voi täyttää verkossa käyttämällä [sähköistä ehdotusta](#). Yhdennetyt hankkeet on kuitenkin lähetettävä paperiversioina.

PAREMMAT OLOSUHTEET YRITYSTEN PERUSTAMISELLE JA KASVULLE

Euroopan komissio tekee tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa monilla pk-yrityksiä koskevan politiikan alueilla määrittämällä ja vaihtamalla esimerkkejä hyvistä käytännöistä. Tämä prosessi perustui useita vuosia [pienyrittäjä-yrityksiä koskevaan eurooppalaiseen peruskirjaan](#). [Eurooppalaisia pk-yrityksiä tukevan Small Business Act -aloitteen](#) pääpainopisteet laajensivat tätä prosessia, ja [hyvien käytäntöjen tietokanta](#) on käytettävissä Small Business Act -aloitteen verkkosivuilla.

► Hyödyllisiä linkkejä

[Pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaava toimeenpanovirasto \(EASME\)](#) on komission asettama, ja sen tarkoitus on hallinnoida useita EU:n ohjelmia, mukaan luetuna COSME:a.

COSME-ohjelmaan liittyviin julkaistuihin tarjous- ja ehdotuspyyntöihin pääsee [osalistujaportaalissa](#).

Yhdennetyt hankkeet pyrkivät toteuttamaan luontoa, vettä, jätettä ja ilmaa koskevia suunnitelmia tai strategioita laajalla alueella. LIFE:n yhdennettyjen hankkeiden lisärahoitus voi tulla mistä lähteestä tahansa.

[LIFE:n monivuotinen työohjelma vuosille 2014–2017](#) asettaa kehyksen seuraaville neljälle vuodelle. Ensi kertaa LIFE:n hanke- rahoitusta voi saada avustusten lisäksi innovatiivisilta rahoitusvälineiltä. Näihin luetaan Natural Capital Financing -rahoitusväline, joka kuuluu luonnon ja monimuotoisuuden hankealueeseen ja auttaa monimuotoisuushankkeiden rahoituksessa.

3.5. Luova Eurooppa

[Luova Eurooppa](#) tukee kulttuurista ja luovia aloja, ja sen kokonaisbudjetti on noin 1,54 miljardia euroa. Ohjelma auttaa molempia aloja hyötymään digitaalisen aikakauden ja globalisaation mahdollisuuksista. Lisäksi se auttaa näitä tukemaan Eurooppa 2020 -strategian tavoitteita, jotka koskevat kestävästä kasvusta, työpaikkoja ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Se avaa näille aloille uusia kansainvälisiä mahdollisuuksia, markkinoita yleisöjä.

Ohjelma koostuu seuraavista:

- MEDIA-osaohjelmasta, joka on tarkoitettu audiovisuaalisille luoville ja kulttuurisille aloille.
- Kulttuuri-osaohjelmasta, joka on tarkoitettu muille kuin audiovisuaalisille kulttuuri- ja luoville aloille.

- monialaisesta lohokosta, mikä sisältää 121 miljoonan euron lainantakausjärjestelyn, joka on tarkoitettu luoville ja kulttuurialoille ja joka tarjoaa asiaankuuluville pk-yrityksille mahdollisuuden saada rahoitusta.

Yksityishenkilöiden hakemuksia ei hyväksytä. Kuitenkin noin 250 000 yksityishenkilöä hyötyy rahoituksista itse hankkeiden kautta. Lisätietoja näistä mahdollisuuksista saat [koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanoviraston](#) verkkosivuilta.

[Luova Eurooppa -yhteyspisteitä](#) on perustettu kaikkiin jäsenvaltioihin, ja ne tarjoavat tukea ja neuvontaa hakijoille.

3.6. Työllisyyttä ja sosiaalista innovointia (EaSI) koskeva ohjelma

Työllisyyttä ja sosiaalista innovointia (EaSI) koskeva Euroopan unionin ohjelma on rahoitusväline, jonka tarkoitus on edistää laadukasta ja kestävästä työllisyyttä, taata riittävä sosiaaliturva, taistella sosiaalista syrjäytymistä ja köyhyyttä vastaan sekä parantaa työolosuhteita. Sen kokonaisbudjetti on 919 miljoonaa euroa.

EaSI sisältää kolme toimintalinjaa:

- työllisyyden ja sosiaalipolitiikan nykyi-kaistaminen [PROGRESS-toimintalinjalla](#)
- ammatillinen liikkuvuus [EURES-toimintalinjalla](#)
- mikrorahoituksen saanti ja sosiaalinen yrittäjyys [Mikrorahoituksen ja sosiaalisen yrittäjyyden toimintalinjalla](#).

PROGRESS-toimintalinja (61 % budjetistä) auttaa jäsenvaltioita parantamaan politiikkaa seuraavilla kolmella alalla:

- [työllisyys](#), etenkin taistelu nuorisotyöttömyyttä vastaan

- [sosiaaliturva, sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden](#) vähentäminen ja ehkäisy
- [työolosuhteet](#).

Etenkin PROGRESS-toimintalinja

- kehittää ja jakaa korkealaatuisia, vertailtavaa ja analyttistä tietämystä
- kannustaa tehokkaaseen ja osallistavaan tiedon jakamiseen, keskinäiseen oppimiseen ja vuoropuheluun
- antaa taloudellista tukea [sosiaali- ja työmarkkinapolitiikan innovaatioiden](#) kokeiluun
- antaa organisaatioille taloudellista tukea, jotta EU:n välineitä ja politiikkaa voidaan tukea.

Tuensaajia voivat olla

- julkisen ja yksityisen sektorin elimet
- työllisyyspalvelut
- EU:n lainsäädäntöön perustuvat erityiselimet

- kansalaisjärjestöt
- korkeakoulut ja tutkimuslaitokset
- arvioinnin ja vaikutusten arvioinnin asiantuntijat
- kansalliset tilastokeskukset
- media.

EURES-toimintalinja (18 % budjetista) pyrkii vahvistamaan [EURES:ia](#), eurooppalaista ammatillisen liikkuvuuden verkostoa, joka tarjoaa tietoa, opastusta ja rekryointipalveluita työnantajille ja työnhakijoille. Se kattaa kolme aluetta:

- avointen työpaikkojen näkyvyys
- työhakemukset
- palveluiden kehittäminen rekryointiprosessille
- rajat ylittävät kumppanuussuhteet.

Tuensaajat voivat olla kansallisia, alueellisia ja paikallisia viranomaisia ja työllisyyspalveluita.

Mikrorahoituksen ja sosiaalisen yrittäjyyden toimintalinja (21 % budjetista) tukee

- mikroluoton ja pienlainan myöntämistä heikossa asemassa oleville ryhmille ja mikroyrityksille
- sosiaalista yrittäjyyttä.

Tuensaajat ovat julkisen ja yksityisen sektorin elimiä, jotka tarjoavat mikroluottoa yksityishenkilöille ja mikroyrityksille. Rahoitusta tarjotaan myös sosiaalisille yrityksille asiaankuuluvissa maissa.

► **Lisätietoja** saat [EaSI:n](#) verkkosivuilta.

3.7. Erasmus+

Erasmus+-ohjelma tukee opetusta, koulutusta, nuorisoa ja urheilualoitteita vuosina 2014–2020. Erityisesti se tarjoaa yli neljälle miljoonalle eurooppalaiselle mahdollisuuden opiskella, hankkia työkokemusta ja tehdä vapaaehtoistyötä ulkomailla. Esimerkiksi urheilun osalta se rahoittaa ruohonjuuritason hankkeita ja käsittelee rajat ylittäviä ongelmia, kuten sopupelejä, dopingia, väkivaltaa ja rasismia. Sen kokonaisbudjetti vuosille 2014–2020 on 14,7 miljardia euroa.

Erasmus+-ohjelman tavoitteet opetuksessa ja koulutuksessa ovat

- tärkeimpien työmarkkinavalmiuksien ja -taitojen parantaminen
- laadullisten parannusten, innovaatio-osaamisen ja kansainvälisyyden lisääminen opetus- ja koulutuslaitoksissa
- tietoisuuden lisääminen eurooppalaisesta elinikäisen oppimisen alueesta ja opetus- ja koulutusjärjestelmien nykyaikaistaminen.

Näiden erityistavoitteiden toteuttamiseen pyritään kolmella keskeisellä toimella (KT).

- **KT1** tukee kansainvälistä liikkuvuutta, jotta työmarkkinoiden vaatima taitotasonousi ja jotta ammattilaisten taidot vastaisivat paremmin yksittäisten oppijoiden tarpeita.
- **KT2** keskittyy kansainvälisiin kumppanuuksiin opetus- ja koulutusaloilla, nuoriso-opistoissa sekä yritysten julkisten viranomaisten ja kansalaisjärjestöjen välillä eri talous- ja sosiaalialoilla.
- **KT3** tukee politiikan uudistuksia osaamisen kehittämisellä, läpinäkyvyydellä, tunnistamisen välineillä, politiikan kokeiluilla ja eri sidosryhmäjärjestöjä tukemalla.

► **Lisätietoja** saat [Erasmus+](#)-verkkosivuilta.

3.8. EU:n kolmas terveysohjelma

[EU:n terveysalan ohjelma](#) varmistaa, että kaikki EU:n politiikat suojelevat ihmisten terveyttä omalta osaltaan, ja se auttaa jäsenvaltioita parantamaan kansanterveyttä sekä ehkäisemään tauteja ja fyysisen ja henkisen terveyden riskitekijöitä. Ohjelma edistää Eurooppa 2020 -strategian mukaisia älykkäitä ja osallistavia tavoitteita.

EU:n kolmas terveysohjelma pyrkii

- edistämään terveyttä, ehkäisemään tauteja ja luomaan terveitä elämäntapoja edistäviä ympäristöjä
- suojelemaan kansalaisia vakavilta, rajat ylittäviltä terveysuhkilta
- edistämään innovatiivisia, tehokkaita ja kestäviä terveydenhuoltojärjestelmiä
- tarjoamaan mahdollisuuden parempaan ja turvallisempaan terveydenhuoltoon.

[EU:n terveysohjelma](#) toteutetaan vuotuisilla työsuunnitelmilla, jotka asettavat sen pääpainopisteet ja rahoituskriteerit. EU:n kolmannen terveysohjelman kokonaisbudjetti on 449,4 miljoonaa euroa. Siihen voivat osallistua erilaiset organisaatiot, kuten tutkimuslaitokset ja yliopistot, julkiset viranomaiset, kansalaisjärjestöt ja yksityiset yritykset.

EU:n terveysohjelmaa 2014–2020 ja ERI-rahastoja 2014–2020 voidaan käyttää yhdessä terveyden epätasa-arvoisen vaihtelun vähentämiseksi seuraavilla alueilla:

- paremman ja turvallisemman terveydenhuollon helpompi saaminen
- innovoinnin edistäminen terveystutkimuksessa ja terveydenhuollossa
- innovoinnin lisääminen julkisessa terveydenhuollossa ja terveystalveissa
- tutkimusvälineiden kehittäminen laadun ja kustannustehokkuuden parantamiseksi (esim. terveysteknologian arviointi).
- jäsenvaltioiden välisen yhteistyön tukeminen ja edistäminen
- rajat ylittävän lääketieteellinen hoito ja asiantuntemus
- terveysalan työntekijöiden tukeminen ja koulutus
- terveyden edistäminen, tautien ehkäiseminen ja terveellisten ympäristöjen vaaliminen
- aktiivinen ja terveellinen ikääntyminen
- terveys ja turvallisuus työpaikalla
- parempi valmius ja kyky toimia hätätilanteissa ja kohdata vakavia rajat ylittäviä terveysuhkia
- terveystieto ja tietämysjärjestelmät
- sähköiset terveydenhuoltojärjestelmät ja valmiudet.

4. ERI-RAHASTOT JA MUUT EU:N VÄLINEET TEMAATTISEN TAVOITTEEN MUKAAN

Rahoitettavia hankkeita koskevat seuraavat yleiset periaatteet:

- **Yhteisrahoitussääntö:** EU vastaa vain osasta hankkeen yhteisrahoitusta. Siksi sekä hankkijan että kumppanien on katettava hankekustannuksia omilla tai kolmannen osapuolen rahoitusresursseilla.
- **Voiton tavoittelu -kielto:** avustus ei saa johtaa voiton tuottamiseen. Jos näin käy, toteutetaan taloudellinen kuiluanalyysi, jolla arvioidaan, millainen on avustuksen tarve ja sen mahdollinen määrä.
- **Taannehtivuuskielto:** yhteisrahoitusta annetaan vain niille kustannuksille, jotka ovat syntyneet hankkeen avustussopimuksessa asetetun alkamispäivämäärän jälkeen.
- **Kumulatiivisuuskielto:** vain yksi avustus sallitaan yhtä tuensaajaa kohti.

Kaikkien hankkeiden pitäisi

- tuoda lisäarvoa EU:n tasolla
- olla innovatiivisia ja ehdottaa omaperäisiä ratkaisuja ja menetelmiä
- vastata eurooppalaisia painopisteitä ja politiikkoja.

Kumulatiivisuuskiellon periaate koskee vain niitä EU:n avustuksia, jotka on myönnetty samaan toimintaan ja samalle tuensaajalle minkä tahansa hallinnon mukaisesti. Tämän vuoksi on mahdollista **yhdistää ERI-rahastojen ja muiden EU:n välineiden resursseja**. Kumulatiivisuuskiellon periaate ei kuitenkaan koske Horisontti 2020 -rahastoja ja ERI-rahastoja, joiden tuki voidaan kohdentaa samaan hankkeeseen ja samalle tuensaajalle.

Korvausta ei sallita kansallisesta/alueellisesta tai yksityisestä yhteisrahoituksesta EU:n hankkeille/ohjelmille, jotka ovat suoraan komission hallinnassa ERI-rahastojen kautta (sama pätee toiseen suuntaan).

Kaksinkertaisen rahoituksen kielto: samoja kustannuksia ei saa missään tapauksessa rahoittaa kahdesti millään budjetilla.

ERI-rahastot toimivat pääasiassa kansallisella ja alueellisella tasolla ja keskittyvät etenkin rajat ylittäviin toimintoihin. Horisontti 2020 -ohjelmaa ja muita EU:n ohjelmia ja välineitä hallinnoidaan yleensä keskitetysti ja ne kattavat tavallisesti kansainvälisiä hankkeita. Tämä tarkoittaa sitä, että sama tuensaaja voi hakea rahoitusta eri rahoituslähteistä erillisiin tai täydentäviin toimintoihin. Hakemukset arvioidaan niiden omien ansioiden perusteella kunkin rahoituslähteen sääntöjen mukaisesti.

Seuraavassa osiossa esitetään mahdollisia synergioita ja täydennyksiä temaattisten tavoitteiden mukaisesti sekä viiden eurooppalaisen rakenne- ja investointirahaston välillä että ERI-rahastojen ja muiden EU:n rahoitusvälineiden välillä.

4.1. Temaattinen tavoite 1: tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja innovoinnin vahvistaminen

Vuoteen 2020 voimassa olevat EU:n tutkimus- ja innovaatiopolitiikat on jäsenelmy Eurooppa 2020 -strategian [Innovaatiounioni](#)-lippulaivahankkeessa. Nämä sisältävät viisi eurooppalaista innovaatiokumppanuutta älykkäillä, sosiaali- ja ympäristöaloilla. Lisäksi hanke käsittelee koko innovaatiocyklin aina tutkimuksesta kaupallistamiseen.

Jäsenvaltioiden tulisi kehittää kansallisia ja/tai alueellisia [älykkäitä erikoistumisstrategioita](#), joihin osallistuu kansallisia tai alueellisia hallintoviranomaisia ja sidosryhmiä, kuten korkeakouluja, yrityksiä ja työmarkkinaosapuolia, osana yrittäjyyttä edistävää prosessia.

Älykkäitä erikoistumisstrategioita ovat muun muassa

- ylävirtaan tehtävät toimet valmistelevat alueellisia tutkimus- ja innovaatio-osallistujia Horisontti 2020 -ohjelmaa varten.
- alavirtaan tehtävät toimet hyödyntävät Horisontti 2020 -ohjelman ja edeltävien ohjelmien tuottamia tutkimuksen ja innovaation tuloksia, ja toimien painopisteenä on innovaation kannalta suotuisan ympäristön luominen yrityksille ja teollisuudelle, mukaan lukien pk-yrityksille.

On tärkeää tunnistaa tutkimus- ja innovaatioinfrastruktuurien yhteisrahoitusmahdollisuudet, edistää kansainvälistä yhteistyötä, tehdä vertaisarviointia ja jakaa hyviä käytäntöjä ja koulutusta kaikilla alueilla.

TEMAATTINEN TAVOITE 1 JA ERI-RAHASTOT

EAKR parantaa tutkimus- ja innovaatioinfrastruktuureita ja valmiuksia kehittää ja edistää huippuosaamista ja yritysinvestointeja tutkimuksessa ja innovoinnissa. Lisäksi EAKR luo yhteyksiä yritysten, T&K-keskusten ja korkeakoulusektorin välillä, jotta investoinnit lisääntyisivät seuraavilla aloilla:

- tuote- ja palvelukehityksessä
- teknologian siirrossa
- sosiaalisessa innovaatiossa
- ekoinnovoinnissa
- julkisten palveluiden sovelluksissa
- kysynnän elvyttämisessä
- verkottumisessa
- klustereissa ja avoimessa innovoinnissa älykkään erikoistumisen avulla.

Lisäksi investointeja voidaan kohdistaa pilottilinjoihin, varhaisen tuotevalidoinnin toimiin, edistyneisiin valmistusmahdollisuuksiin ja tuotantoon sekä yleiskäyttöisiin teknologioihin.

Mahdolliset tutkimus- ja innovaatiohankkeet arvioidaan sen perusteella, miten ne todennäköisesti edistävät jäsenvaltion tai alueen taloudellista kehitystä ja mitkä ovat niiden ansiot tieteen ja teknologian alalla.

ESR tukee jatkokoulutusta, tutkijakoulutusta, verkottumistoimia ja kumppanuuksia korkea-asteen oppilaitosten, tutkimuslaitosten ja yritysten välillä.

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto vahvistaa yhteyksiä maatalouden, elintarviketuotannon, metsänhoitoalan sekä tutkimus- ja innovaatioalan välillä, osaamisen levittämistä ja investointeja uusiin teknologioihin, jalostukseen ja markkinointiin. Eurooppalaisella

innovaatiokumppanuudella on tärkeä rooli maatalouden tuottavuudessa ja kestäväyydessä, ja se pyrkii luomaan uusia ja innovatiivisia käytäntöjä maataloudessa. Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto tukee tuotteiden, käytäntöjen ja tekniikkojen kehittämistä maataloudessa, maatalouselintarvike- ja metsänhoitoalalla. Se rahoittaa uusia klustereita ja verkostoja, tutkimuskeskusten ja innovatiivisten yritysten välisiä toimia sekä teknistä ja soveltavaa tutkimusta.

TEMAATTINEN TAVOITE 1 JA MUUT EU:N VÄLINEET

Tutkimusorganisaatio tai yritys voi yleensä saada rahoitusta ERI-rahastoilta, jotta se pystyisi suorittamaan ensimmäiset, alustavat tutkimusvaiheet tai kehittää innovatiivisen teknologian tai tuotteen. Rahoituksen myöntämisehdot ovat yleensä joustavat, varsinkin vähiten kehittyneillä alueilla. Näin kyseessä oleva tutkimusorganisaatio tai yritykset voivat kasvaa niin, että ne voivat päästä Horisontti 2020 -ohjelman kilpailukykyisempään ympäristöön.

Jos toiminnan jatkaminen tai innovatiivisen idean vieminen markkinoille vaatii rahoitusta Horisontti 2020 -hankkeen aikana, tämä ei välttämättä onnistu prosessin hyvin kilpailullisen luonteen takia. Tässä tilanteessa ERI-rahastot voivat antaa tarvittavan rahoituksen, jotta ideat toteutuisivat.

Samaa hanketta voidaan rahoittaa useilla Horisontti 2020 -ohjelman ja ERI-rahastojen avustuksilla mutta kaksinkertainen rahoitus ei ole mahdollista, sillä Horisontti 2020 ja ERI-rahastot eivät voi kattaa samaa kohdetta.

ERI-rahastojen ja Horisontti 2020 -ohjelman yhdistämisoikeus ei poista tarvittavan kansallisen/alueellisen/yksityisen yhteisrahoituksen velvollisuutta.

SAKSALAINEN TIETEISPUISTO HUOKUU IDEOITA (REGIOSTARS-PALKINTOFINALISTI 2009)

1990-luvun puolivälissä perustettu Golm, Potsdamin laitamalla sijaitseva tieteispuisto, on kasvanut Brandenburgin suurimaksi ja tärkeimmäksi tutkimuskeskukseksi. Tiedekeskuksessa on kolme Max Planck -instituuttia, kaksi Fraunhofer Gesellschaft -instituuttia, GO:IN-yrityshautomokeskus sekä monia muita innovatiivisia yrityksiä.

Vuonna 2007 perustettu GO:IN tarjoaa ihanteelliset olosuhteet yrityksen perustamiseen: se tarjoaa esimerkiksi kokoustiloja, markkinointitratkaisuja ja asiantuntevaa valmennusta. Yli 1 300 tutkijaa työskentelee puistossa, joka on saanut 74,3 miljoonaa euron tuen EAKR-rahastolta. Useita yhteistutkimushankkeita on rahoitettu EU:n rahoittamalla tutkimuksen puiteohjelmilla puiston perustamisesta lähtien.

► **Lisätietoja** [Wissenschaftspark Potsdam-Golm -tiede puistosta.](#)

KESTÄVÄ EUROOPAN MERIPOLIITTINEN SEURANTAKESKUS JA TIETOVERKKO

Kaikki EU:n tutkimuksen puiteohjelmat ovat kehittäneet välineitä lisääntyneeseen meritiedon hallintaan ja jakamiseen. Tämä on perusta kestäväälle Euroopan meripoliittiselle seurantakeskukseen ja tietoverkolle (EMODNET), jota EMKR:n välitön hallintakomponentti tukee. Verkon tarkoituksena on kehittää korkealaatuinen meritiedon ja osaamisen tietokanta, joka on eri osapuolten käytettävissä, jotta välttyttäisiin moninkertaiselta työltä.

► **Lisätietoja** [EMODNET-verkosta](#).

UUSIA KLUSTEREITA ERI PUOLILLA EUROOPPAA

Clusters Linked Over Europe (CLOE) käynnistyi INTERREG-hankeena, joka auttoi seitsemää aluetta jakamaan kokemuksia ja tietoa klusterien menestyksekkäästä hallinnoinnista ja kehittämisestä. Klusterit ovat yhteensopivien tai kilpailevien, toisiinsa liittyvien yritysten verkostoja, jotka yhdessä vahvistavat tiettyä alaa tietyllä alueella.

Kun hanke oli ohi, klusterit pitivät toisiinsa edelleen kansainvälisesti yhteyttä, mikä oli lähtökohta monille toiminnoille, joita seitsemäs puiteohjelma ja CIP-ohjelma (COSME:n edeltäjä) rahoittivat.

► **Lisätietoja** [CLOE:sta](#).

YHTEISTYÖ LISÄÄ TUTKIMUSRAHOITUKSEN VOIMAA

Porton pohjoisalueen alueellinen koordinaatintokomissio (CCDRN), joka hallinnoi rakennerahastoja (EAKR ja ESR), avasi ehdotuspyynnön, jotta yliopistojen ja paikallisen teollisuuden välistä yhteistyötä lisäävät hankkeet saisivat tukea alueella. Yksi hankkeen tavoitteista oli auttaa paikallisia toimijoita hakemaan seitsemännen puiteohjelman rahoitusta.

Porton yliopiston vetämä I-CITY-hanke keskittyi henkilöresurssien ja koulutus toimintojen parantamiseen, ja se täydentää Future Cities -hanketta, joka pyrki välineiden ja infrastruktuurin parantamiseen ja kansainväliseen vaihtoon. Tämä kahden hankkeen yhteistyö johti siihen, että yliopisto saattoi palkata enemmän tutkijoita kuin mitä seitsemännen puiteohjelman avustus olisi mahdollistanut. Molemmat hankkeet toimivat yhteistyössä, mikä lisäsi niiden mahdollisuuksia ottaa käyttöön ja johtaa kokeilupaikkoja, joita käytettiin Future Cities -tutkimustulosten analysointiin.

Alueellinen koordinaatintokomissio lisäsi Future Cities -kykykeskuksen näkyvyyttä, mikä taas houkutteli lisää teollisuuden kumppaneita ja kokosi kunnan ja paikallisten yhteisöjen tuen. Tämyntyyppinen poliittinen tuki, joka saatiin rakennerahastojen ansiosta, oli erittäin tärkeää hanketavoitteiden saavuttamisen kannalta.

Kun Porton yliopisto sai seitsemännen puiteohjelman avustuksen, oli selvää, että sen tutkimusmahdollisuuksilla olisi vahva vaikutus kansainvälisesti ja taloudellisesti.

Tämä innosti alueellista koordinoitukomissiota sisältämään tulokset sen älykkään erikoistumisen strategiaan, joka esitettiin Euroopan komissiolle vuosien 2014–2020 ohjelmakautta varten.

► **Lisätietoja näistä yhteisistä aloitteista.**

[Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti](#) (EIT) pyrkii parantamaan Euroopan innovaatiokykyä. EIT:n budjetti on 2,7 miljardia euroa osana Horisontti 2020 -ohjelmaa, ja se rahoittaa **osaamis- ja innovaatioyhteisöjä (KIC – Knowledge and Innovation Communities)**.

Osaamis- ja innovaatioyhteisö on huipuluokan korkea-asteen oppilaitosten, tutkimusorganisaatioiden, yritysten ja muiden innovaatioprosessiin liittyvien sidosryhmien muodostama, hyvin itsenäinen kumppanuus.

Osaamis- ja innovaatioyhteisöt toteuttavat erilaisia toimintoja, kuten koulutus- ja opetusohjelmia, innovaatiohankkeita ja yrityshautomoita.

EIT rahoittaa osaamis- ja innovaatioyhteisöjen toteuttamat, lisäarvoa tuottavat toiminnot sataprosenttisesti, mutta ei täydentäviä toimintoja. Siksi osaamis- ja innovaatioyhteisöjen on löydettävä vaihtoehtoisia rahoituslähteitä näille toiminnoille. Niihin voivat kuulua ERI- ja T&K&I-toiminnot, jotka kuuluvat Horisontti 2020 -ohjelmaan.

Vuonna 2010 perustettiin kolme osaamis- ja innovaatioyhteisöä:

- Ilmasto-KIC: ilmastonmuutoksen lievennys ja siihen sopeutuminen
- EIT:n TVT-laboratoriot: tieto- ja viestintäteknikka
- KIC-InnoEnergia: kestävä energia.

Näiden lisäksi kaksi uutta KIC:tä on kohdistettu seuraaviin alueisiin:

- innovaatiota terveelliseen elämään ja aktiiviseen ikääntymiseen
- raaka-aineet: kestävä etsintä, kerääminen, jalostaminen, kierrättäminen ja korvaaminen.

Vuonna 2016 perustetaan kaksi uutta osaamis- ja innovaatioyhteisöä:

- Food4future
- lisäarvoa tuottava valmistus.

Vuonna 2018 perustetaan yksi osaamis- ja innovaatioyhteisö seuraavalla alalla:

- kaupunkiliikenne.

► Hyödyllisiä linkkejä

Osallistujaportaali on WWW-portaali EU:n tutkimus ja innovointi -ohjelmiin osallistuville. Se tarjoaa palveluita mahdollisille tuensaajille ja auttaa näin ohjelmiin osallistumisessa sekä helpottaa vuorovaikutusta komission kanssa. Hakijoita kannustetaan [rekisteröitymään](#) portaaliin, jotta he saavat kaiken hyödyn sen [palveluista](#).

[Ideal-IST](#) on kumppanien etsintäpalvelu.

Opastusta päätöksentekijöille ja täytäntöönpanoelimille tarjoaa opas "[Enabling synergies between European Structural and Investment Funds, Horizon 2020 and other research, innovation and competitiveness-related Union programmes](#)", joka käsittelee perusteellisesti ohjelmien synergieita älykkäiden erikoistumisstrategioiden muodostamiseksi. Se esittelee rahoitusvaihtoehtoja ja erilaisia rahoitustilanteita yksityiskohtaisesti.

4.2. Temaattinen tavoite 2: tieto- ja viestintätekniikan käyttömahdollisuuksien, käytön ja laadun parantaminen

Nopeiden laajakaistayhteyksien saatavuus ja digitaalipalveluiden infrastruktuurien käyttömahdollisuus ovat molemmat nykyaikaisten sisämarkkinoiden peruselementtejä, jotka mahdollistavat viestinnän, palveluiden ja liiketalouden kasvun.

[Euroopan digitaalistrategia -lippulaiva](#) on osa Eurooppa 2020 -strategian älykkään kasvun pilaria. Se pyrkii käynnistämään Euroopan talouden uudelleen ja auttamaan Euroopan kansalaisia ja yrityksiä saamaan kaiken hyödyn digitaalitekniikasta. Sen tavoitteisiin kuuluu

- digitaalisten sisämarkkinoiden luominen, mikä sisältää verkkomateriaalin kehittämistä, verkkokaupparatkaisuja ja sähköisten allekirjoitusten käyttöä
- TVT-palveluiden yhteentoimivuus
- nopea ja huippunopea internet-yhteys: seuraavan sukupolven liityntäverkot, joiden avulla pyritään EU:n nopean internet-yhteyden tavoitteisiin
- TVT-alan tutkimus ja innovointi
- TVT:n tuomat edut kuten sähköinen hallinto, sähköinen terveydenhuolto ja sähköinen hankintamenettely.

TEMAATTINEN TAVOITE 2 JA ERI-RAHASTOT

EAKR auttaa:

- kehittämään TVT-tuotteita ja -palveluita

- laajentamaan laajakaistaverkkoa ja tuomaan nopeat verkot käyttöön
- tukemaan nousevan teknologian ja verkkojen käyttöönottoa digitaalisessa taloudessa
- vahvistamaan TVT-sovelluksia verkko-kaupassa, sähköisessä hallinnossa, verkko-oppimisessa, sähköisessä osallisuudessa, sähköisissä kulttuuripalveluissa ja sähköisessä terveydenhuollossa.

ESR tukee

- TVT-taitojen ja -osaamisen kehittämistä työelämässä ja TVT:n kehittämistä julkishallinnossa
- TVT-teknologioiden käyttömahdollisuuksien, käytön ja laadun parantamista digitaalisen lukutaidon, verkko-oppimisen, sähköisen osallisuuden, digitaalisten ja yrittäjyystaitojen avulla.

[Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto](#) auttaa parantamaan laajakaistayhteyksiä ja TVT-sovelluksia maaseutualueilla. Se tukee erityisesti seuraavia:

- infrastruktuuri-investointeja
- maaseudun IT-palveluita ja IT-yrityksiä
- maatalouden ja metsänhoitoalan teknologisia innovaatioita
- maatalouselintarvikealan IT-järjestelmiä
- klustereita ja verkostoja
- TVT-alan ammatillista koulutusta ja tiettyjen TVT-alan neuvontapalveluiden tarjontaa maaseudun pk-yrityksille ja maanviljelijöille
- esimerkiksi sähköisen hallinnon, sähköisen osallisuuden, verkko-oppimisen, sähköisten kulttuuripalveluiden, verkkokaupan TVT-sovelluksia

TEMAATTINEN TAVOITE 2 JA MUUT EU:N VÄLINEET

Ensisijaisia EU-verkostoja rahoitetaan **Verkkojen Eurooppa -välineellä, kun taas EAKR ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto tukevat täydentäviä paikallisia ja alueellisia infrastruktuureja.** Kumulatiivisuuskiellon takia avustusten yhdistely samaa hanketta varten ei ole mahdollista.

Verkkojen Eurooppa -väline ja Euroopan investointipankki (EIP) tarjoavat **siemenrahoitusta ja teknistä tukea** rajatulle määrälle laajakaista-aloitteita. Kun hanke haluaa suoraan hyötyä Verkkojen Eurooppa -välineestä, sen on esiteltävä huippuluokan teknologisia ratkaisuja ja esitettävä joko innovatiivisia yritysmaalleja tai hyvin toistettavissa olevia ratkaisuja. **Verkkojen Eurooppa -välineen alaisia rahoitusvälineitä voi yhdistää muihin EU-lähteistä oleviin avustuksiin.**

Kun sopivinta rahoitusvälinettä valitaan, huomioidaan toiminnan tuottomahdollisuus ja sen riskitaso.

Tieto- ja viestintäteknologia (TVT) esiintyy myös useilla **Horisontti 2020 -ohjelman** osa-alueilla. Tämän vuoksi kehitettiin opas, joka auttaa mahdollisia hankkeita löytämään TVT-alaan liittyvät aiheet Horisontti 2020 -ohjelmassa, ja se on [Euroopan digitaalistrategian](#) verkkosivuilla.

SKOTILAINEN YLIOPISTO YHDISTÄÄ EAKR:N, ESR:N JA EU:N TUTKIMUSRAHOITUSTA

Aiemmissä ohjelmakausissa EAKR auttoi University of the Highlands & Islands -yliopistoa (UHI) parantamaan sen tutkimusvalmiuksia ja IT-infrastruktuuria, kun taas ESR:n rahoitus oli tärkeässä osassa, kun yliopiston kurssimateriaalit ja opetusohjelma sovitettiin tukemaan ei-perinteisiä oppijoita.

Niin kutsuttu MERIKA tai Marine Energy Research Innovation and Knowledge Accelerator on UHI:n kunnianhimoinen aloite, joka on muuttanut yliopiston tieteiden, terveyden ja tekniikan laitoksen merienergian tutkijaksi innovaatiokeskukseksi. MERIKA-hankkeen rahoitus tulee seitsemänstä tutkimuksen puiteohjelmalta, Horisontti 2020:n edeltäjältä, ja hanke kestää 2014–2017.

EU:n terveysohjelman kolmas tavoite, joka keskittyy innovatiivisiin, tehokkaisiin ja kestäviin terveydenhuoltojärjestelmiin, sisältää sähköisten terveydenhuoltojärjestelmien ja -valmiuksien tukemisen.

► Hyödyllisiä linkkejä

Digitaalistrategiaan liittyville aiheille ja hankkeille myönnettävää EU:n rahoitusta voidaan hakea suoraan [Euroopan digitaalistrategian](#) verkkosivuilla.

Connected Communities on komission aloite, jolla tuetaan alueita ja kaupunkeja kehittämään laajakaistaverkostojaan. Se auttaa erilaisia innovatiivisia, nopean laajakaistan levittämiseen tähtääviä pilottihankkeita, joita voidaan toistaa eri puolilla Euroopan unionia. Mahdolliset tuensaajat voivat [lähettää ideoitaan](#). Lähetä myös sähköpostia osoitteeseen EC-CONNECTED-COMMUNITIES@ec.europa.eu, jos haluat saada lisätietoja.

Eurooppalainen laajakaistaportaali on sidosryhmille tarkoitettu tietolusta, joka tarjoaa tietoa laajakaistahankkeista, -strategioista ja -toimintasuunnitelmista kunkin jäsenvaltion osalta. Mahdolliset tuensaajat voivat rekisteröityä [laajakaistaportaaliin](#).

4.3. Temaattinen tavoite 3: pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten), maatalousalan (EAFRD) sekä kalastus- ja vesiviljelyalan (EMKR) kilpailukyyn parantaminen

Koheesiopolitiikka on erittäin tärkeää pk-yritysten kehittymiselle. Kuten Eurooppa 2020 -strategiassa todetaan, pk-yritysten täydelliset luotonsaamismahdollisuudet ovat erittäin tärkeitä innovoinnin parantamiselle ja pitkäkestoiselle tasapainolle EU:ssa.

EU:n yhteinen maatalouspolitiikan (YMP) toinen pilari on toinen väline, jolla tuetaan pk-yritysten kehittämistä, etenkin maataloudessa, metsänhoitoalalla ja maaseutualueilla.

TEMAATTINEN TAVOITE 3 JA ERI-RAHASTOT

EAKR edistää yrittäjyyttä

- rahoittamalla yrityshautomoita
- kehittämällä uusia pk-yritysten yritysmuotoja
- tukemalla edistyneiden valmiuksien luomista ja laajentamista tuotteiden ja palveluiden kehittämisessä
- auttamalla pk-yrityksiä laajentamaan toimintaansa alueellisille, kansallisille ja kansainvälisille markkinoille
- osallistumalla innovaatioprosessiin.

ESR kannustaa itsenäiseen ammatinharjoittamiseen ja innovatiivisten pk-yritysten perustamiseen. Lisäksi se

- auttaa yrittäjiä ja työntekijöitä sopeutumaan muutoksiin

- edistää sosiaalisia yrityksiä ja sosiaalista taloutta
- lisää pk-yritysten kilpailukykyä edistämällä yritysten ja työntekijöiden sopeutumista
- tukee elimiä, jotka tarjoavat ammatillista opetusta ja koulutusta.

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (EAFRD) rahoittaa kaikkia maatalouden aloja, metsänhoitoalan yrityksiä sekä maaseudun mikro- ja pienyrityksiä. Se pyrkii tähän

- kannustamalla eri yrityksiä, sidosryhmiä, verkostoja ja klustereita tekemään yhteistyötä
- stimuloimalla innovaatiota maataloudessa maatalouden tuottavuuteen ja kestävyteen tähtäävän eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden avulla
- kannustamalla pk-yrityksiä mukautumaan ilmastonmuutokseen tarjoamalla näille kohdennettua tukea eri muodoissa, esimerkiksi ympäristönsuojeluneuvontaa.

EMKR lisää pk-yritysten kilpailukykyä kalastus- ja vesiviljelyaloilla. Rahoitusta on saatavilla teknologian kehittämisen ja innovoinnin vahvistamiseen seuraavilla aloilla:

- energiatehokkuus ja osaamisen levittäminen
- neuvontapalvelut, jotka antavat neuvoja liiketoiminta- ja markkinointisuunnitelmiin sekä ympäristön huomioon ottavaan kestävyteen liittyen
- kalastajien ja tutkijoiden väliset kumppanuudet
- kalastusalusten turvallisuuden ja työolosuhteiden monipuolistaminen ja parantaminen.

Kun [rahoitusvälineet](#) tarjoavat rahoitusta yrityksille, myös pk-yrityksille, tämä tuki kannustaa uusien yritysten perustamiseen seuraavin keinoin:

- tarjoamalla siemen-, startti- ja laajennusrahoitusta
- tarjoamalla pääomaa yrityksen tai uusien hankkeiden vahvistamiseen
- auttamaan yrityksiä pääsemään uusille markkinoille.

Tällainen tuki voi sisältää investointeja sekä aineellisiin että aineettomiin varoihin ja käyttöpääomaa EU:n valtiontukisääntöjen mukaisesti. Tuki voi myös sisältää kustannuksia, jotka liittyvät omistusoikeuksien siirtymiseen, olettaen että tällainen siirto tapahtuu itsenäisten sijoittajien välillä.

TEMAATTINEN TAVOITE 3 JA MUUT EU:N VÄLINEET

Pk-yrityksiä kannustetaan hyödyntämään rahoitusta [COSME:lta](#) ja [Luova Eurooppa -ohjelmalta](#).

Lisäksi pk-yrityksiä kannustetaan osallistumaan koko **Horisontti 2020 -ohjelmaan** ja varsinkin sen **teollisen johtajuuden** osa-alueeseen:

Johtajuus kehitystä vauhdittavien ja teollisten teknologioiden toimissa keskittyy TVT-alaan, nanoteknologiaihin, materiaaleihin, biotekniikkaan, valmistukseen ja avaruuteen.

Mahdollisuus ottaa taloudellisia riskejä kannustaa yksityiseen rahoitukseen ja riskipääoman ottoon. Taloudellisten riskien ottoon liittyvällä osiolla Horisontti 2020 auttaa yrityksiä ja muita tutkimukseen ja innovointiin osallistuvia organisaatioita saamaan helpommin lainaa, takuita, vastatakauksia sekä hybridi-, väli- ja osakerahoitusta.

Innovointia pk-yrityksissä on ERI-rahastoja täydentävä, tulevaisuuteen suuntautunut osio, joka sisältää **pk-yritysten välineen**, joka tukee **EUREKA/Eurostars-aloitetta**. Aloite tarjoaa rahoitusta tutkimuspainotteisten pk-yritysten kansainvälisille yhteistyöhankkeille ja erilaisille toiminnoille, jotka pyrkivät kehittämään ja tarjoamaan parempaa innovaatiotukipalvelua pk-yrityksille.

Pk-yritysten välineen budjetti vuosina 2014–2020 on kolme miljardia euroa, ja se auttaa pk-yrityksiä kehittämään urauurtavia, innovatiivisia ideoita, jotka ovat valmiita kaupallistettaviksi maailmanmarkkinoilla. Tuettavat toiminnot ja ehdotuspyynnöt on esitetty vuosien 2014–2015 [työohjelmassa](#).

Horisontti 2020:n rahoitusvälineet toimivat yhdessä COSME:n alaisten rahoitusvälineiden kanssa. Lisätietoa pankeista ja rahastoista, jotka tarjoavat [EU:n tukemaa riskirahoitusta](#).

[Euroopan investointipankki \(EIP\)](#) ja [Euroopan investointirahasto \(EIR\)](#) ovat tärkeässä roolissa kunkin rahoitusvälineen käyttöönotossa komission puolesta ja yhteistyössä sen kanssa.

Komission asettama [pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaava toimeenpanovirasto \(EASME\)](#) hallinnoi useita EU:n ohjelmia, muun muassa suurinta osaa COSME-ohjelmasta, Yritys-Eurooppa-verkostosta ja osaa Horisontti 2020 -ohjelmasta, etenkin sen osioissa "Innovointi pk-yrityksissä" ja "Johtajuus kehitystä vauhdittavien ja teollisten teknologioiden toimissa".

Luova Eurooppa: Komission viestintää koskeva Eurooppa 2020 -strategia korostaa, että EU:n tulisi tarjota lisää houkuttelevia olosuhteita innovoinnille ja luovuudelle. Kulttuuri- ja luovat alat ovat innovatiivisten, tuotteiksi ja palveluiksi muokattavien ideoiden lähde, jotka voivat luoda kasvua ja työpaikkoja sekä vastata yhteiskunnallisiin muutoksiin. Jotta nämä alat voisivat hyödyntää kaikki taloudelliset mahdollisuutensa, rahoituksen saantia tulisi parantaa, todetaan viestintästrategiassa.

Vuonna 2016 perustettava kulttuuri- ja luovien alojen takausjärjestelmä, vastaa näihin tarpeisiin ja kerrannaisvaikutuksen avulla sen odotetaan tuottavan 750 miljoonaa euroa¹³ pienille **yrityksille**, jotka toimivat näillä aloilla.

Luovan Euroopan ja COSME:n asetukset eivät tee poikkeusta kumulatiivisuuskieltoon¹⁴. Rahoitusvälineitä voidaan kuitenkin yhdistää avustuksilla, korkotuilla, ja takauspalkkiohyvityksillä.

► Lisätietoa:

[Tuensaajien rekisteröintijärjestelmästä](#) julkaistiin 28. helmikuuta 2014 uusi versio, jonka sisältämällä kyselyllä määritetään, täyttääkö organisaatio EU:n suosituksessa 2003/361/EY pk-yritykselle asetetut kriteerit ja voiko se hakea rahoitusta tiettyjen Horisontti 2020 -toimintojen perusteella.

---

13 Takuun kokonaismäärä, sisältää rahoituslaitosten rahoittaman osuuden.

14 On huomioitava, että COSME-asetuksen artikla 10(2) sallii seuraavan: "Verkostoa voidaan käyttää myös muiden unionin ohjelmien, kuten Horisontti 2020 -puiteohjelman, puolesta tapahtuvaan palvelujen tarjoamiseen, mukaan lukien asiaan liittyvät neuvontapalvelut, joilla pk-yrityksiä rohkaistaan osallistumaan unionin muihin ohjelmiin." Yritys-Eurooppa-verkoston kumppanit tarjoavat pk-yrityksille suoraan joi-takin palveluita, jotka voitaisiin ehkä kattaa toimintaohjelmien tavoitteilla. Siksi nämä voisi mahdollisesti erottaa ja niitä voisi tukea ERI-rahastojen avustuksilla ja ERI-rahastojen eh-doilla.

4.4. Temaattinen tavoite 4: vähähiiliseen talouteen siirtymisen tukeminen kaikilla aloilla

EAKR:n, koheesiorahaston ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston tarkoitus on nopeuttaa EU:n lainsäädännön täytäntöönpanoa uusiutuvassa energiassa ja energiatehokkuudessa. Lisäksi ERI-rahastoihin sovellettava asetus yhteisistä säännöksistä vaatii, että jäsenvaltiot tiedottavat siitä, miten ne taistelevat ilmastonmuutosta vastaan. Tämä mukaillee EU:n tavoitetta kohdentaa vähintään 20 prosenttia budjetistaan ilmastonmuutoksen hillintään.

TEMAATTINEN TAVOITE 4 JA ERI-RAHASTOT

Sekä **EAKR** että **koheesiorahasto** keskittyvät

- energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan
- huipputehokkaaseen yhteistuotantoon
- älykkäisiin jakeluverkkoihin ja yhdenmukaisiin vähähiilisiin ja kestävän energian toimintasuunnitelmiin kaupunkialueilla.

Lisäksi EAKR tukee tutkimusta ja innovointia vähähiilisissä teknologioissa.

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto tukee maaseutuasutusten tai näiden läheisten rakennusten muunnostöitä, minkä pitäisi parantaa energiatehokkuutta, vähentää kustannuksia, luoda työpaikkoja ja houkuttaa investointeja. Lisäksi odotettavissa on investointeja maatilatuotantoon ja uusiutuvan energian käyttöön maaseudulla.

EMKR parantaa kalastusalusten energiatehokkuutta investoimalla välineisiin ja ottamalla käyttöön energiatehokkuustarkastuksia ja muita toimintoja. Lisäksi tukea on saatavilla vesiviljelyn resurssitehokkuuden lisäämiseen.

Vähähiiliseen talouteen siirtyminen vaatii uusia taitoja myös rakennusalalla. Tässä tapauksessa **ESR** voi tarjota koulutusta ja opetusta sekä mekanismeja, jotka vastaavat ympäristöosaamisen tarjontaa ja tarvetta.

KOULUTUSTA KESTÄVÄÄ TULEVAISUUTTA VARTEN

Brittiläinen Greenways to Work -hanke kesti elokuusta 2009 heinäkuuhun 2012, ja se sai 800 000 puntaa ESR:n rahoitusta. Hanke tarjosi koulutusta kierrätyksestä, uusiutuvasta energiasta ja energiatehokkuudesta.

Yksi hanketavoitteista oli vähentää niin kutsuttua energiaköyhyyttä sen omien asuntola-asukkaiden keskuudessa. Hanke tarjosi koulutusta sen omalle henkilökunnalle ja etulinjan sosiaalityöntekijöille, jotta nämä pystyisivät neuvomaan asukkaita, miten he tekisivät kodeistaan energiatehokkaampia.

Lisäksi paikallisille rakennus- ja putkiasennusyrityksille tarjottiin koulutusta aurinkokennojen, kotitalouksien lämpöpumppujen ja aurinkolämmitteisten käytösesijärjestelmien asennustekniikoista. Koulutetut työntekijät saattoivat auttaa asiakkaita saamaan ilmaista hallituksen avustusta energiaa säästävien laitteiden asennukseen.

Hanke toimi samaan aikaan kuin EAKR:n ohjelma, joka pyrki parantamaan Länsi-Cumbrian asuntojen eristystä. Rahoitus on myös innostanut koulutuksen tarjoajia kehittämään ja vetämään omia, asiaankuuluvia kursseja itse.

EAKR:n ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston rahoitusta voitaisiin yhdistää samaan tapaan uusiutuvien energialähteiden kehittämiseksi. Esimerkkejä näistä ovat biomassa- tai puuhaketyttöisten kattiloiden asennus ja biomassapohjaisen maatalouden edistäminen.

ENERGIASADON EDISTÄMINEN

Energiasato tarjoaa vaihtoehdon fossiilille polttoaineille ja voi edistää EU:n ilmastonmuutoksen lievennykseen liittyviä tavoitteita. Paikallinen toimijaryhmä Ranskan Sud du Pays de Saint-Brieucissa kannusti maanviljelijöitä harkitsemaan energiasatoa ympäristöystävällisenä vaihtoehtona liiketoiminnan monipuolistamisessa Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston mukaisesti.

Eräs näistä maanviljelijöistä sai rahoitusta kokeiluun, jossa selvitettiin norsunheinän sopivuutta biopolttoaineeksi, ja tulokset ovat olleet innostavia. "Norsunheinää on paljon helpompi viljellä kuin muita viljelylajeja. Yksi hehtaari tätä energiasatoa voi imeä vuosittain noin 36 tonnia hiilidioksidia. Siitä voidaan valmistaa lastuja tai pellettejä lämmitykseen ja muuttaa etanolisiksi", maanviljelijä kertoo.

TEMAATTINEN TAVOITE 4 JA MUUT EU:N VÄLINEET

LIFE:n ilmastotoimien osaohjelma rahoittaa ilmastonmuutoksen lieventämiseen ja siihen sopeutumiseen, ilmastohallintoon ja -tietoon liittyviä hankkeita.

ERI ja LIFE voivat toimia yhdessä eri alueilla:

- **Yhdennetyt hankkeet** vaativat LIFE:n avustusten ja muiden rahoituslähteiden yhdistelyä ja tähtäävät EU:n ilmastopoliitiikan tai lainsäädännön vaatimien alueellisten, monialueisten tai kansallisten suunnitelmien tai strategioiden täytönpäön.
- **Peräkkäiset hankkeet**, jolloin LIFE voi tukea erilaisia energiatehokkuuden pilotihankkeita. Näitä hankkeita voidaan jälkikäteen kehittää ja toistaa ERI-investoinneilla tai jakaa niitä ERI:n kansainvälisten verkostojen kautta.
- ERI voi tukea **innovatiivisia hankkeita** LIFE:n rahoituksella, jotta arviointi- ja jakamistoimintoja voidaan tukea.

Horisontti 2020 -ohjelman yhteiskunnallinen haaste "Turvallinen, puhdas ja tehokas energia" pyrkii kilpailukykyiseen energiajärjestelmään seitsemän erityistutkimusalueen avulla:

- energiankulutuksen ja hiilijalanjäljen pienentäminen
- edullinen, vähähiilinen sähkönjakelu
- vaihtoehtoiset polttoaineet ja siirrettävät energianlähteet
- yksi, älykäs eurooppalainen sähköverkko
- uusi osaaminen ja teknologia
- vakaa päätöksenteko ja julkinen osallistuminen
- markkinoiden hyötyminen energiasta ja TVT-innovaatioista.

Horisontti 2020 -ohjelman yhteiskunnallinen haaste "Älykäs, vihreä ja yhdenmukainen liikenne" tukee resurssitehokkaan, ympäristön huomioivan liikenteen kehittämisestä ja maailmanluokan johtajuutta eurooppalaisessa liikenneteollisuudessa. Lisäksi se pyrkii edistämään liikkuvuutta, vähentämään ruuhkia ja lisäämään turvallisuutta.

ERI:n ja Horisontti 2020:n väliset yhteishankkeet voivat sijoittua eri aloille, joita ovat muun muassa

- energiainnovaatioiden markkinoille tuotama hyöty energiapolitiikan täytäntöönpanoa koskeissa hankkeissa
- perustan valmistelemisen investoinneille
- valmiuksien kehittäminen
- toiminnan perustaminen julkiselle hyväksynnälle
- hankkeiden käynnistäjien, kuten tutkimuskeskusten, rahoitus.

Horisontti 2020:n tukea kaupallistamistoiminnoille voidaan myös yhdistää ympäristöosaamisen koulutukseen ja opetukseen kohdennettuun ERI-rahoitukseen.

ESR TUKEE YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISIÄ TYÖPAIKKOJA ROMANIASSA

Romanialaiset yritykset ovat aloittaneet yhteistyön ESR:n rahoittamassa hankkeessa, jossa autetaan energia-alalla lomautettuja ihmisiä. Rakennemuutostakaisista takaisin työelämään -hanke on auttanut noin sataa työtöntä Kaakkois-Romaniassa. Henkilöiden pätevyys ja kokemus tekivät heistä sopivia työskentelemään nousevalla uusiutuvan energian alalla. Alan tarjoamat mahdollisuudet huomattiin, ja työnhakijoita autettiin hankkimaan tarvittavat lisätaidot, jotta he voisivat päästä töihin tälle alalle.

ERI pystyi tarjoamaan tarvittavan rahoituksen, jotta alla kuvatussa esimerkissä oleva Horisontti 2020 -hanketta voitiin ylläpitää ja se voitiin kaupallistaa.

EAFRD TUKEE VIHREÄN TEKNOLOGIAN MAASEUTUINNOVAATIOITA

Maaseudun innovaatioiden tukeminen on maaseudun kehittämisen kulmakivi. Ranskalaisella sikatilalla toteutettu LEADER-hanke on esimerkki siitä, miten tukea voidaan käyttää eläinsuojien energiatehokkuuden parantamiseen. Hankkeessa luotiin innovatiivinen lannan käsittelyjärjestelmä, joka vähensi ammoniakkia ja näin myös ilmanpuhdistuksen tarvetta. Tehokkaan eristyksen asentaminen vähensi rakennuksen ympäristövaikutusta entisestään. Hanke johti 99,6 prosentin energiansäästöön lämmityksessä ja 75 prosentin energiansäästöön ilmastoinnissa.

CEF-energia ja ERI ovat toisiaan täydentäviä, sillä CEF tukee energiainfrastruktuuria, ja EAKR, koheesiorahasto ja maaseudun kehittämisen maatalousrahasto voivat rahoittaa älykkäitä sähköjaketuiverkkoja.

4.5. Temaattinen tavoite 5: ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja riskinhallinnan edistäminen

TEMAATTINEN TAVOITE 5 JA ERI-RAHASTOT

EAKR ja **koheesiorahasto** keskittyvät kehittämään strategioita ja toimintasuunnitelmia ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja riskien ehkäisemiseen kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla. Lisäksi ne auttavat kehittämään välineitä ja investointeja katastrofinhallinnan järjestelmiin.

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto tukee

- kestävää vesihuoltoa
- parempaa maan hoitoa
- geneettisen monimuotoisuuden ylläpitoa.

ESR voi täydentää toimintoja tällä alueella kohdennetun työvoiman opetuksen, koulutuksen ja jatkokoulutuksen avulla ottamalla huomioon riskien ehkäisyn, riskinhallinnan ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen.

Rahastoja voi yhdistellä eri alueilla, muun muassa

- ilmastonmuutoksen lieventämisessä
- ympäristönsuojelussa ja resurssitehokkuudessa
- innovaatio ja teknologia, jotka auttavat ilmastonmuutokseen sopeutumisessa
- tuki yrityksille, jotka ottavat käyttöön sopeuttamistoimenpiteitä ja -teknologiaa
- maatalouden aiheuttaman veden pilaantumisen vähentämistoimet.

TEMAATTINEN TAVOITE 5 JA MUUT EU:N VÄLINEET

LIFE:n ilmastotoimien **osaohjelma** tukee ilmastonmuutoksen lieventämiseen ja siihen sopeutumiseen, ilmastohallintoon ja -tietoon liittyviä hankkeita.

Tähän temaattiseen tavoitteeseen liittyy olennaisesti kolme **Horisontti 2020**-ohjelman yhteiskunnallista tavoitetta:

- elintarviketurvallisuus, kestävä maatalous ja metsänhoitoala, meri- ja sisävesitutkimus ja biotalous
- ilmastotoimet, ympäristö, resurssitehokkuus ja raaka-aineet
- turvalliset yhteiskunnat - Euroopan ja sen kansalaisten vapauden ja turvallisuuden suojeleminen

Pelastuspalvelun rahoitusväline pyrkii tukemaan ja täydentämään jäsenvaltioiden toimia ihmisten, ympäristön ja omaisuuden (myös kulttuuriperinnön) suojelemisen hyväksi luonnollisten tai ihmisen aiheuttamien katastrofien, terroritekojen tai teknisten, säteily- tai ympäristöonnettomuuksien sattuessa. Sen budjetti on 368 miljoonaa euroa. Työohjelmat ja lisätietoja vuosittaisista ehdotuspyynnöistä julkaistaan komission [humanitaarisen avun ja pelastuspalveluasioiden pääosaston](#) verkkosivuilta.

Pelastuspalvelun rahoitusväline kattaa muun muassa katastrofien ehkäisyn sekä valmiuksia tarjoavat opinnot ja hankkeet, jotka sijoittuvat koheesiopolitiikan hankkeita todennäköisimmin täydentäville toiminta-aloille. Näitä ovat seuraavat:

- **ehkäisyhankkeet** tavoittelevat suojelun korkeampaa tasoa sekä katastrofivalmiutta ja -palautuvuutta ehkäisemällä tai vähentämällä niiden vaikutusta

- **valmiushankkeet** jotka lisäävät tietoisuutta pelastuspalvelusta katastrofivalmiudessa meren saastumisen asiantuntijoilla ja vapaaehtoistyöntekijöillä.

Mahdolliset hankkeet voivat

- tutkia, suunnitella, kehittää, testata ja toteuttaa innovatiivisia käytäntöjä
- arvioida ja parantaa nykyisiä käytäntöjä
- kehittää yleisiä suuntaviivoja
- tunnistaa ja levittää parhaita käytäntöjä kansainvälisen yhteistyön ansiosta.

Näiden hankkeiden työtä voidaan sitten yhtenäistää ERI-rahastojen kautta.

UUDET TEKNOLOGIAT TARJOAVAT YMPÄRISTÖSTÄVÄLLISEN LÄHESTYMISTAVAN TULVIEN TORJUNNASSA

Uudet teknologiat ovat jo vähentämässä perinteisten vallien ympäristövaikutusta Saksassa. EAFRD:n hanke käyttää tällaista teknologiaa Reininlaaksossa ja näyttää, miten EU:n maaseudun kehittämisrahastoja voidaan käyttää, kun halutaan tehdä tulviin liittyvistä ympäristöpalveluista ympäristöystävällisiä.

Tämä hankkeen johdosta maaseutujen kehittämisohjelmaan lisättiin erityistukea tulvatorjuntaan. EAFRD:n tuen ansiosta tulvatorjunnan rakennusohjelma on voitu toteuttaa nopeammin. Tämä koskee nykyisten vallien ennallistamista, uusien vallien rakentamista sekä tulvaveden keräysmahdollisuuksien, esimerkiksi padolla suojattujen alamaiden, rakentamista.

Tukea käytettiin myös vallien uudelleensijoittamiseen, sillä toimilla ei pyritty pelkästään tulvatorjuntaan vaan myös ekosysteemin parantamiseen. Nyt vallien uudistamiseen sisältyy aina niiden uudelleensijoittamisen mahdollisuus, jotta voidaan esimerkiksi luoda lisää luonnollisia kosteikkoja.

EU:n solidaarisuusrahasto (EUSR) perustettiin vuonna 2002 vastaamaan suuriin luonnonkatastrofeihin ja osoittamaan eurooppalaista solidaarisuutta näitä kohtanneille alueille Euroopassa. Rahastoa on käytetty sen perustamisesta saakka selviämiseen erilaisista katastrofeista, esimerkiksi tulvista, metsäpaloista, maanjäristyksistä, myrskyistä ja kuivuuksista. Solidaarisuusrahaston tarkoituksena on kattaa osa jäsenvaltioiden ensisijaisten hätätoimien julkisista kustannuksista neljällä pääalueella:

- välitön infrastruktuurin kunnostus
- väliaikainen majoitus ja hätäpalvelut
- varojärjestelmien infrastruktuurien ja toimenpiteiden välitön turvaaminen kulttuuriperinnön suojaamiseksi
- katastrofialueiden (mukaan lukien luonnontilaisten alueiden) puhdistus.

Rahasto on rajattu vakuutuskelvottomien vahinkojen korvaamiseen eikä se korvaa yksityisiä vahinkoja. Pitkäaikainen toiminta – esimerkiksi pitkäkestoinen uudelleenrakentaminen, taloudellinen kehitys ja ehkäisy – eivät voi saada EUSR:n tukea, mutta ne voivat saada tukea ERI-rahastoilta.

► **Lisätietoja** [EU:n solidaarisuusrahastosta](#).

4.6. Temaattinen tavoite 6: ympäristön laadun säilyttäminen, suojeleminen ja luonnonvarojen käytön tehokkuuden parantaminen

TEMAATTINEN TAVOITE 6 JA ERI-RAHASTOT

EAKR ja **koheesiorahasto** investoivat tehokkaaseen vedenjakeluun, jäteveden käsittelyyn ja veden uudelleenkäyttöön, jätehuoltoon ja vihreään infrastruktuuriin. Lisäksi ne investoivat toimintoihin, jotka vähentävät liikenteeseen liittyviä ilmaansaasteita, parantavat julkisliikenteen infrastruktuuria ja edistävät vaihtoehtoisia liikennemuotoja.

EAKR tukee erikseen investointeja, jotka monipuolistavat paikallisia talouksia suojelemalla ja kunnostamalla kulttuuriperintöä ja -maisemia. Lisäksi se rahoittaa kestävää ja yhdennettyä kaupunkialueiden kehittämistä tukemalla kestävää kaupunkialueiden viemäröintiä, maan avaamistoimenpiteitä ja sekä saastuneiden alueiden että kulttuuri-infrastruktuurin ennallistamista.

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto tukee luonnon monimuotoisuuden palauttamista, säilyttämistä ja parantamista, mihin kuuluu Natura 2000 -alueita ja viljelyjärjestelmiä, jotka tuottavat paljon arvoa luonnolle. Lisäksi se suojelee eurooppalaisia maisemia edistämällä ympäristöystävällisiä viljelymenetelmiä, joita ovat muun muassa

- luonnonmukainen maanviljely
- luonnonvaraisten vyöhykkeiden käyttöönotto maatiloilla ja metsäalueilla

- korvaukset maanviljelijöille ja metsänomistajille Natura 2000 -alueiden ja villieläinten kulkuväylien aiheuttamista kustannuksista
- vedenkäytön tehokkuuden lisääminen maataloudessa
- veden ja maaperän laadun parantamistoimenpiteiden käyttöönotto.

EMKR tukee siirtymistä ympäristön kannalta kestävään kalastukseen. Tämä varmistaa tasapainon kalastusvalmiuksien ja käytettävissä olevien kalastusmahdollisuuksien välillä ja auttaa välttämään ei-toivottuja saaliita. Rahasto investoi innovaatioihin, jotka vähentävät kalastuksen ja vesiviljelyn ympäristövaikutusta. Varoja on myös saatavilla vesiviljelyhankkeisiin, jotka panostavat paljon ympäristönsuojeluun ja tarjoavat ympäristöpalveluita. EMKR edistää parempaa yhteensopivuutta yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen kanssa, parempaa kalastuksen valvontaa ja kattavampaa tieteellistä tietoa kalakantojen biologisesta tilasta. Lisäksi se tukee meristrategiadirektiiviä, jotta kaikilla EU:n merivesialueilla olisi "hyvä ympäristön tila" vuoteen 2020 mennessä.

ESR voi edistää tätä temaattista tavoitetta parantamalla tutkijoiden, opiskelijoiden, opettajien ja työttömien opetusta ja koulutusta siten, että heidän ympäristötaitonsa ja -pätevyytensä paranevat. ESR voi auttaa uusien työpaikkojen luomisessa ympäristön ja turismin aloilla. **EAFRD:lla** ja **EMKR:lla** on myös ylimääräisiä rahoituslähteitä alakohtaisten taitojen kehittämiseen maatalouden ja kalastuksen aloilla.

VITORIA-GASTEIZIA YMPÄRÖIVÄN VIHERALUEEN SUOJELUA

Vitoria-Gasteizin viheralue Espanjassa koostuu puistoista ja kaupunkia ympäröivistä, ekologisesti merkittävistä alueista. Viheralue toimii puskurivyöhykkeenä, niin kutsuttuina "vihreinä keuhkoina" kaupunkialueen ja sitä ympäröivän maaseudun välillä. Hanke tarjoaa ratkaisun siihen, miten palauttaa ja säilyttää turmeltuja alueita, jotka ovat ekologisesti merkittäviä, ja se auttaa vastaamaan virkistysalueita koskeviin vaatimuksiin.

Aloite edistää monimuotoisuuteen liittyviä taitoja ja luo työpaikkoja siten, että se tarjoaa pitkäaikaistyöttömille viheralueiden ylläpidon ja luonnonmukaisen puutarhanhoidon kursseja sekä maisemasuunnitteluohjelmia. Koheesiorahaston rahoituksen lisäksi hanke saa tukea ESR:lta koulutukseen ja tutkimusohjelmiin, jotta se voi hallinnoida viheraluetta tehokkaasti.

► **Lisätietoja** [Vitoria-Gasteizin viheralueesta](#).

TEMAATTINEN TAVOITE 6 JA MUUT EU:N VÄLINEET

ERI-rahastot ja [LIFE:n ympäristöä koskeva osaohjelma](#) täydentävät toisiaan, sillä niiden ympäristöä ja resurssitehokkuutta koskevat painopisteet ovat samantyyppisiä. LIFE:n ympäristöä koskeva osaohjelma tukee hankkeita, jotka liittyvät ympäristöön ja resurssitehokkuuteen, luontoon ja monimuotoisuuteen ja ympäristöhallintoon ja -tietoon.

EAKR, koheesiorahasto ja LIFE:n ympäristöä ja resurssitehokkuutta koskeva painopiste voivat tukea investointeja jäte- ja vedenhuoltoaloilla edistääkseen resurssitehokkuutta. Ne voivat myös osallistua rahoittamaan hankkeita, jotka suojelevat monimuotoisuutta ja luonnonperintöä.

Hankkeet voivat yhdistää näitä kahta rahoitusvirtaa perustamalla rinnakkais-hankkeita tietyssä paikassa LIFE:n rahoituksella. Tässä on muutama esimerkki LIFE:n hankkeista, jotka ovat yhdistäneet toisiaan täydentäviä rahastoja.

LAPPI-HANKE

Keski-Lapin hanke auttoi edistämään ekoturismia ja virkistytymismahdollisuuksia sen viidellä suurimmalla suojelualueella. Hanke yhdisti LIFE+:n ja EAKR:n tukea rahoittaakseen tarvittavien turismi-infrastruktuurien, esimerkiksi vaellusreittien ja lintutornien, rakentamisen. Lisäksi muut hankkeet yhdistivät rahoitusta saman prosessin mukaisesti.

► **Tutustu Slovenian [BirdLife-hankkeeseen](#)** vastaavanlaisena esimerkkinä.

PANTTERI-ILVESPOPULAATION KASVATTAMISTA ANDALUSIASSA

Alkuperäinen, Andalusiassa aluehallinnon vetämä LIFE+-hanke auttoi kehittämään parhaan mahdollisen pantteri-ilveskannan elvyttämissuunnitelman. Sitä seurannut LIFE+-hanke toteutti useita koordinoituja elvyttämistoimintoja, joita olivat

- luonnollisten saaliseläinten populaation kasvattaminen ja elinolosuhteiden parempi yhdistettävyyden
- ilvesten tuominen tarkkaan valittuihin paikkoihin ja niiden seuranta
- ongelmiin vastaaminen alueilla, joissa laji kohtaa erityisen paljon vaaroja ja riskejä
- paikallisten asukkaiden ja vierailijoiden tietoisuuden parantaminen kampanjoimalla ilveskannan elvyttämisestä.

EARDF rahoitti käynnissä olevaa elinympäristön hallinnointityötä maksamalla maanomistajille siitä, että he tekisivät maastaan "ilvesystävällisen".

Lisäksi EAKR yhteisrahoitti vaikutusvaltaisia elvyttämistoimintoja, joihin kuului esimerkiksi tärkeiden kasvatuskeskusten ja vierailutilojen perustaminen.

Yhdennetyt rahoitusmallin johdosta EAKR:n keskuksissa kasvatetut pantteri-ilvekset voivat nyt elää turvassa ja rauhassa uudessa elinympäristössään, ja niiden määrä kasvaa edelleen. Tämä on LIFE:n ensityön ja EAFRD:n pitkäkestoisen tuen ansiota.

► [Lisätietoja](#) [life:n pantteri-ilveshankkeesta.](#)

MERENALAISTEN ELINYMPÄRISTÖJEN SUOJELUA ANDALUSIASSA

Andalusian merenalaiset Posidonia oceanica -riutat ovat ainutlaatuinen ekosysteemi, joka parantaa ilmanlaatua ja suojaa rannikkoa eroosiolta, ja siellä elää runsaasti eri kalapopulaatioita. Luonnonkaunis alue houkuttelee myös paljon turisteja. Ekosysteemiä kuitenkin uhkaa saastuminen, ankkuroituvat veneet, hallitsematon troolauk ja paikallinen kalastus sekä eksoottisten vieraslajien lisääntyminen. Tämän LIFE+ Luonto-hankkeen päätavoite on parantaa Posidonia oceanica -kasvuston elvyttämistä.

EKTR tuki tätä LIFE+-hanketta antamalla täydentävää taloudellista tukea keinotekoisten riuttojen ja alueen rajat merkittävien poijujen rakentamiseen.

Runsas tietoisuuden levittäminen johti siihen, että vuosittain kymmenet vapaaehtoistyöntekijät auttoivat pitämään tämän tärkeän ja uhatun Välimeren ekosysteemin terveenä.

► [Lisätietoja](#) [Posidonia oceanica-riutasta.](#)

Horisontti 2020 -ohjelman ilmastotoimia, ympäristöä, resurssitehokkuutta ja raaka-aineita koskeva yhteiskunnallinen haaste tavoittelee taloutta ja yhteiskuntaa, joka käyttää resursseja tehokkaammin ja osaa vastata ilmastonmuutokseen. Jotta kasvavan maailmanväestön tarpeisiin voitaisiin vastata, se pyrkii myös suojelemaan ja hallinnoimaan kestävästi luonnonvaroja ja ekosysteemejä sekä hankkimaan ja käyttämään raaka-aineita kestävästi.

Tämän työohjelman alaiset toiminnot kohdistuvat täyttämään tietoaукот ympäristömuutosten ymmärtämisessä, tunnistamaan näihin haasteisiin tehokkaimmin vastaavat politiikat, menetelmät ja välineet, ja tukemaan innovoijia ja yrityksiä vihreiden ratkaisujen viennissä markkinoille.

Yhteishankkeet voidaan perustaa esimerkiksi rahoittamalla jätteenhuoltoinfrastruktuuria ERI-rahastoista.

Yhdyskohtia voidaan myös löytää **Luovaan Eurooppaan**, joka kuuluu Euroopan alueellisen yhteistyön rajat ylittäviin yhteistyöohjelmiin. EAKR¹⁵ ja koheesiorahasto tukevat hankkeita, jotka säilyttävät, suojelevat ja kehittävät luonnon- ja kulttuuriperintöä. Toimintoihin voi kuulua kulttuurirakennusten uudistamista, turismialoitteita ja opetushankkeita.

Luova Eurooppa -avustuksilla voidaan mahdollisesti rahoittaa erilaisia kansainvälisiä ja yhteistyössä toteutettuja hankkeita. Alla on kaksi esimerkkiä hankkeista, jotka saivat rahoitusta EAKR:lta ja jotka kuuluivat eteläisen Itämeren rajat ylittävään yhteistyön ohjelmaan. Esimerkit osoittavat, miten tämä rahoitus voi tuottaa lisäarvoa alueille.

KULTTUURIPERINNÖN EDISTÄMISESTÄ ALUEELLISTA HYÖTYÄ

Neljä Itämeren etelärannikon aluetta – Tanskan Bornholm, Saksan Rügen, Puolan Świnoujście ja Ruotsin Kaakois-Skåne – ovat luonnonkauniita raja-alueita, joilla on paljon kulttuuriperintöä. Itä- ja Keski-Euroopan demokraattisen kehityksen ja läheisen maantieteellisen sijainnin vuoksi oli järkevää, että nämä neljä aluetta toimivat yhdessä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Eteläisen Itämeren ohjelman rahoittama Four Corners Heritage -hanke tuki niitä kaikkia yhtenäisenä kokonaisuutena. Tämän se toteutti korostamalla monia arkeologisia löytöjä ja historiallisia tapahtumia, jotka tekivät alueesta houkuttelevan

vierailu- ja asuinpaikan. Ammattilaisien verkostoituminen ja tiivis yhteistyö mahdollistivat sen, että kulttuuri-, turismi-, viestintä- ja infrastruktuuriyhteishankkeita voitiin kehittää ja toteuttaa menestyksekkäästi koko alueen hyväksi. Hankkeen ansiosta Four Corners -alue on saanut pakollisen nähtävyyden maineen, samalla kun sen kansainvälinen näkyvyys on huomattavasti parantunut.

SeaSide-hanke on toinen eteläisen Itämeren ohjelman rahoittama aloite. Hankkeeseen osallistui Tanskan, Saksan, Liettuan, Puolan ja Ruotsin rannikkoalueita, ja se hyödynsi näitä alueita yhdistävää, yhteistä mereen liittyvää kulttuuriperimää.

Hankkeen aikana järjestettiin erilaisia meriaiheisia festivaaleja, jotka esittelivät alueiden yhteistä mereen liittyvää kulttuuriperintöä rannikkokaupungeissa. Niin kutsuttu Baltic Sail -aloite yhdisti nämä festivaalit ja tarjosi purjehdusmatkoja Puolan Gdańskin, Liettuan Klaipėdan, Ruotsin Karlskronan, Tanskan Nystedin ja saksalaisten Rostockin ja Sassnitzin kaupunkien välillä. Näitä matkoja markkinoitiin kansainvälisesti, mikä lisäsi alueella vierailijoiden turistien määrää huomattavasti. Kaiken lisäksi kunkin alueen meriaiheisesta kulttuuriperinnöstä kertova yhteisnäyttely houkutteli paljon kävijöitä. SeaSide-hanke on tehnyt Itämeren eteläisestä rannikkoalueesta tärkeän turistikohteen sekä kotimaan että ulkomaan kävijöille.

15 On huomioitava, että historiallisten rakennusten tai kulttuuriperimän kunnostus on EAKR:n pääpainopiste, vain jos se on osa kokonaisvaltaista taloudellista kehittämissstrategiaa ja tarjoaa suoria sosioekonomisia hyötyjä alueelle (esim. positiivinen vaikutus turismiin, käsityöalalle tai muille perinteisille teollisuudenaloille) tai erityisen heikossa asemassa olevalle yhteisölle.

4.7. Temaattinen tavoite 7: kestävän liikenteen edistäminen ja pullonkaulojen poistaminen tärkeimmistä liikenneverkkoinfrastruktuureista

Euroopan laajuiset liikenneverkot (TEN-T) ovat suunniteltuja maantie-, rautatie-, ilmailu- ja vesiliikenteen verkostoja Euroopassa. Tammikuusta 2014 alkaen **EU:lla on ollut uusi liikennepolitiikka, joka yhdistää koko maanosaa.** Tämä politiikka täyttää jäsenvaltioiden liikenneverkkojen välillä olevat aukkokohdat, poistaa pullonkaulat, jotka edelleen haittaavat sisämarkkinoiden sulavaa toimintaa, ja selättää tekniset esteet, kuten nykyiset, yhteensopimattomat rautatieliikenteen standardit. Lisäksi se edistää ja vahvistaa saumattomia matkustajien ja tavaroiden kuljetuslinjoja hyödyntämällä teknologiaa.

TEMAATTINEN TAVOITE 7 JA ERI-RAHASTOT

EAKR ja **koheesiorahasto** tukevat erilaisia investointeja TEN-T-verkkoihin, joita ovat

- toisen ja kolmannen asteen solmupisteiden yhdistäminen TEN-T-verkkoon
- ympäristöystävälliset liikennejärjestelmät
- yhteensopivat rautatiejärjestelmät
- älykkäät energian jakelu-, varastointi- ja siirtojärjestelmät.

EAFRD voi täydentää EAKR:n ja koheesiorahaston investointeja suurimmissa TEN-T-verkoissa tukemalla paikallista ja/tai maaseudun liikenneinfrastruktuuria sekä maaseudun liikennepalveluita. Maataloudessa voidaan tukea myös innovatiivisia vähähiilisiä ja energiatehokkaita liikenneteknologioita.

TEMAATTINEN TAVOITE 7 JA MUUT EU:N VÄLINEET

Horisontti 2020 -ohjelman [Älykäs, vihreä ja yhdenmety liikenne](#) -osa-alueella on 6,3 miljardin euron budjetti, jolla autetaan resurssitehokkaan, ympäristön huomioivan liikennejärjestelmän kehittämistä.

[CEF-liikenne](#)-osa-alue tarjoaa 26,25 miljardin euron budjetin TEN-T-hankkeiden yhteisrahoitukseen. CEF rahoittaa yhteisen edun hankkeita, esimerkiksi paljon lisäarvoa tuottavia EU:n infrastruktuurihankkeita.

CEF täydentää **EAKR:a**, **koheesiorahastoa** ja **EAFRD-rahastoa**, ja näiden rahastojen TEN-T-investointien tulisi varmistaa, että kaupunki- ja maaseutualueet hyötyvät suurten verkkojen tuomista mahdollisuuksista. Siksi jäsenvaltioita kannustetaan määrittämään etukäteen, missä tukiympäristössä yksittäiset TEN-T-infrastruktuurihankkeet tulisi toteuttaa. Tämä mahdollistaa asiaankuuluvan suunnittelun ja tehokkaan investoinnin.

Maantieteelliset synergiat: CEF keskittyy pääasiassa etukäteen määritettyihin paljon lisäarvoa EU:lle tuottaviin hankkeisiin TEN-T-ydinverkoston käytävissä. Nämä tärkeät infrastruktuuri-investoinnit voivat toimia yhdessä EAKR:n koheesiorahaston ja EAFRD:n rahoittamien hankkeiden kanssa, jotka sijoittuvat TEN-T-ydinverkon toisiin osiin tai koko verkkoon.

Hankkeet, jotka hakevat paljon lisäarvoa EU:lle tuottavien yhteisen edun hankkeiden avustuksia, voivat myös hakea ERI:n tukea. Näitä ovat

- TEN-T-ydinverkon toisten osien hankkeet, joita ei ole määritetty etukäteen CEF-asetuksen liitteessä I
- koko TEN-T-verkkoa koskevat hankkeet
- multimodaalisen liikenteen solmupisteet, jotka yhdistävät toissijaisen infrastruktuurin TEN-T-verkkoon.

PAREMMAT RAUTATIEYHTEYDET ITÄMEREN KÄYTÄVÄSSÄ

Pohjanmeren ja Itämeren ydinverkko-käytävässä toteutetaan etukäteen määrittänyt hanke, jossa rakennetaan uusi, suora pohjois-etelärautatie Tallinnan, Riian, Kaunasin ja Varsovan kautta ja joka voisi hyötyä CEF:n rahoituksesta. Rail Baltica -linjan ja Liettuan pääkaupungin Vilnan välistä yhteyttä kehitetään. Koska Kaunasin ja Vilnan välinen yhteys on myös osa TEN-T-ydinverkkoa mutta se ei ole rajat ylittävä tai pullonkaulahanke, se on sopiva ehdokas ERI:n rahoitukselle.

Yhteisen alueen **rinnakkaishankkeiden** infrastruktuurikehitystä voidaan tukea CEF:n avustuksilla ja "pehmeitä" toimintoja ERI-rahastojen tuella. ERI-rahastot voivat esimerkiksi tukea toimintoja, jotka edistävät alueiden välistä sidosryhmien yhteistyötä tai jotka vähentävät rakennettavan infrastruktuurin ympäristövaikutusta esimerkiksi Itämeren alueella kehitetyillä puhtaalla kuljetuksen aloitteilla, samaan aikaan kun ydinverkon infrastruktuurin rakentamista tai innovaatioita tuetaan CEF:n avustuksella.

RAIL BALTICA -HANKKEEN KEHITTÄMINEN

Koheesiorahasto rahoitti esisoveltuvuustutkimuksen, joka käsitteli 1 520 kilometriä kattavan, rajat ylittävän Rail Baltica -hankkeen kehittämistä. Osana INTERREG-ohjelmaa EAKR auttoi alueellisen sidosryhmäverkoston perustamisessa ja lisäsi tietoisuutta teollisuuden ja suuren yleisön keskuudessa. Rajanylitysalue – Tartto-Valga-rautatien uudelleenrakennus – sai 10,8 miljoonan euron CEF (TEN-T)-avustuksen.

Tarve löytää innovatiivisia ratkaisuja kaupunkiliikenteen ja logistiikan tapaisiin ongelmatekijöihin on yleistä yhteiskunnissa. Monet alueet ja jäsenvaltiot ovat tunnistanee omat kilpailuetunsa ja mahdolliset tutkimus- ja innovaatiovahvuutensa tällä alueella. Siksi on tärkeää, että tällaisia innovatiivisia ja T&K-pohjaisia ratkaisuja liikenneongelmiin hyödynnetään.

Horisontti 2020 -rahoitus voi auttaa julkisia viranomaisia yhdistämään niiden innovatiivisten tuotteiden ja palveluiden tarvetta, jos näille on asetettu painopiste vuosittaisissa työohjelmissa. Se voi myös auttaa kaupallistamista edeltävässä hankinnassa, innovatiivisten ratkaisujen julkisessa hankinnassa sekä monimutkaisissa hankintamenettelyissä.

Horisontti 2020 voi rahoittaa perustavaa ja soveltavaa tutkimusta ja innovointia, kun taas EAKR tai koheesiorahasto tukevat sen toteutusta.

TIGER-HANKE KÄY KIINNI TAVARALIIKENTEEEN LOGISTIIKKAAN

Seitsemännen puiteohjelman rahoittama TIGER on suuri yhdenmääräinen yhteistyöhanke, joka kehittää rautatieliikennettä tavaraliikenteen logistiikkaketjuissa. TIGER on lyhenne sanoista "Transit via Innovative Gateway concepts solving European- intermodal Rail needs", ja se huomioi neljä perustavaa, eurooppalaista liikennettä rajoittavaa tekijää:

- Tavaraliikenne on lisääntynyt huomattavasti, mutta infrastruktuuri on huono.
- EU:n tuloväylät ovat ruuhkautuneet, kun liikenteen eteneminen sisämaahan kohtaa vaikeuksia.
- Ympäristötilanne ja ilmastonmuutos vaativat kestävämpää liikennöintiä. Liikennemuotojen vaihtamista kannustetaan.
- Kustannukset ja rakentamisen ajoitus määräävät sen, että infrastruktuurin laajentamisen hyödyt näkyvät vasta vähintään vuosikymmenen päästä. Siksi on saatava kaikki mahdollinen tuottavuus irti Euroopan nykyisestä infrastruktuurista.

Ongelmia käsitellään lisää EAKR:n rahoittamissa neljässä pilottihankkeessa TIGER DEMO -aloitteen mukaisesti.

► **Lisätietoja** [TIGER DEMO](#) -hankkeesta.

ÄLYKÄS RAIDELIIKENTEEEN ENERGIAVERKKO

Ferro Smart Grid -hanke kehitti ensimmäisen älykkään verkon raideliikenteen energianhallintoon. Se integroi junia, jotka olivat yhteydessä verkkoon sekä apusovelluksia ja sähköisiä liikennevälineitä, jotta sähköjakelu olisi tehokasta, turvallista ja kestävä.

Kokeellinen prototyyppi kehitettiin EAKR:n tuella hanketavoitteen saavuttamiseksi. Seitsemäs puiteohjelma tuki seuraavaa vaihetta MERLIN-hankkeen kautta, jotta yhdenmääräisten hallinnointijärjestelmien elinkelpoisuus osoitettaisiin, koska niiden avulla päästäisiin kestävämpään ja optimoidumpaan energiankäyttöön Euroopan laajuisissa sähköisissä rautatiejärjestelmissä.

► **Lisätietoja** [Ferro Smart Grid](#) -hankkeesta.

4.8. Temaattinen tavoite 8: kestävien ja laadukkaiden työpaikkojen edistäminen ja työvoiman liikkuvuuden tukeminen

Työttömyyden selättäminen ja äskettäisen talouskriisin aiheuttamat yhteiskunnallisten seuraukset ovat pääpainopiste. Työmarkkinoiden kestävyys ja henkisiin pääomiin investointi ovat olennaisia, kun yrityksiä autetaan palkkaamaan ja sopeuttamaan sekä auttamaan ihmisiä pysymään pidempään työelämässä. Samalla jäsenvaltioiden tulisi toteuttaa enemmän toimia niin nuorten kuin vanhojenkin pitkäaikaistyöttömien työllistävyyden parantamiseksi.

EU pyrkii saavuttamaan 75 prosentin naisten ja miesten työllisyysasteen vuoteen 2020 mennessä osana Eurooppa 2020 -strategiaa. **Uuden osaamisen ja työllisyyden ohjelma** on yksi komission aloitteista, jotka auttavat EU:ta pääsemään vuoden 2020 työllisyystavoitteeseen. Se käsittää konkreettisia, uudistavia toimintoja, jotka parantavat joustavuutta ja turvallisuutta työmarkkinoilla, antavat ihmisille nykypäivän ja tulevaisuuden työn vaatimia taitoja, parantavat töiden laatua ja varmis-

tavat paremmat työolosuhteet ja edistävät työpaikkojen syntymistä.

TEMAATTINEN TAVOITE 8 JA ERI-RAHASTOT

Tämä temaattinen tavoite vaatii, että jäsenvaltiot keskittyvät tavoittelemaan niiden kansallisia työllisyystavoitteita käyttämällä **ESR:n** tukea asiankuuluviin politiikkoihin.

ESR:n tukemat toiminnot pyrkivät kestävään työelämään integroitumiseen aktiivisen osallistumisen sekä ammatillisen ja maantieteellisen liikkuvuuden avulla. Menestyksekkäät hankkeet hyötyvät työnantaja- ja opetusverkostoista ja paikallisten työllisyysaloitteiden kehittämisestä. Nuorisotakuiden käyttöönotto vaatii vahvaa yhteistyötä työmarkkinaosapuolten, työllisyyspalveluiden sekä opetus- ja koulutuselinten välillä. Yhteistyö työnantajien kanssa on tärkeää, jotta nuoret saavat mahdollisuuden työpaikkaharjoitteluun.

Koulutuskursseja, työpajoja ja valmennusta voidaan myös rahoittaa **EAFRD-rahastosta**. Tuki voi kattaa lyhytaikaiset maatila- tai metsänhoitovaihdot sekä vierailut maatiloille ja metsäpalstoille. Se hyödyntää ihmisiä, jotka työskentelevät maatalous-, elintarvike- ja metsänhoitoaloilla sekä maaseutualueiden pk-yrityksissä. Lisäksi se auttaa kehittämään työvoiman taitavuutta ja parantamaan työllisyyden laatua. Lisäksi EAFRD kannustaa nuoria maatalousalalle erilaisilla nuorten viljelijöiden ohjelmilla.

Työllisyyden lisääminen ja alueellinen koheesio on **EMKR:n** pääpainopiste ja niihin pyritään paikallisyhteisöjen omilla kehittämishankkeilla. Taloudellisen kasvun kokonaistavoitteeseen päästään sosiaalisella osallisuudella, työpaikkojen luomisella sekä työllistävyyden ja työvoiman liikkuvuuden tukemisella rannikkoalueilla ja sisämaan yhteisöissä.

EAKR auttaa yrityshautomoita ja tarjoaa investointitukea itsenäisiä ammatinharjoittajia ja mikroyrityksiä. Lisäksi se edistää työllisyyttä tukevaa kasvua kehittämällä taantuvia teollisuusalueita ja parantamalla tärkeiden luonnon- ja kulttuurivarojen saatavuutta.

Tuki voi myös sisältää paikallisia kehitysaloitteita ja tukea rakenteille, jotka luovat työpaikkoja lähipalveluita tarjoamalla, jos nämä ovat ESR-asetuksen 1304/2013 ulkopuolella¹⁶.

Euroopan alueellinen yhteistyö (ETC – European Territorial Cooperation) tukee kestävän ja laadukkaan työllisyyden, työvoiman liikkuvuuden, maiden välisen liikkuvuuden, paikallisen työllisyyden yhteishankkeiden, tieto- ja neuvontapalveluiden sekä yhteiskoulutuksen edistämistä.

SOSIAALINEN ZIEDUGRAVAS-PÄIVÄHOITOKESKUS

EAKR:n ja ESR:n rahoitus on auttanut sosiaalista Ziedugravas-päivähoitokeskusta Skrīverun alueella Latviassa. Keskus tarjoaa väliaikaista sosiaalipalvelua sekä vaihtoehtoisia hoitopalveluita alueen vammaisille. Toiminnot keskittyvät sosiaalisten taitojen, oppimisen ja vapaa-ajanpalveluiden kehittämiseen.

Keskuksen rakennus uudistettiin EAKR:sta saadulla rahoituksella. Uudistustyöt helpottivat vammaisten asiointia keskuksessa: sinne asennettiin hissi ja kulkuramppi sekä muuta tärkeää välineistöä, joka varmisti keskuksen sujuvan päivittäisen toiminnan.

ESR:n rahoitus paransi eri ryhmien työllistyvyyttä ja integroitumista, muun muassa seuraavien ryhmien:

- kehitysvammaiset
- eläkkeellä olevat ihmiset
- suurperheet ja yksinhuoltajaperheet
- riippuvuudesta kärsivät ja/tai väkivallan uhreiksi joutuneet lapset
- ihmiset, joilta puuttuvat työelämän perustaidot ja/tai sosiaaliset taidot.

Hankkeen yhteydessä käynnistettiin sosiaalinen kuntoutusohjelma, johon kuului kotihoitopalveluita. Lisäksi sosiaalityöntekijöille tarjottiin koulutusta.

Vuoden 2013 loppuun mennessä noin 162 ihmistä oli käyttänyt keskuksen palveluita. Lisäksi 523 ihmistä on jossain vaiheessa hyötynyt parantuneesta sosiaalisesta kuntoutusohjelmasta.

KAHDEN HOITOPALVELUKESKUKSEN RAHOITUSTA IRLANNISSA

The Obair Community Crèche -päiväkoti Newmarket-on-Fergusissa Claren piirikunnassa sai tukea sekä EAKR:lta että ESR:lta eteläisen ja itäisen alueen toimintaohjelman 2000–2006 puitteissa.

16 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1304/2013.

Rahoituksella toteutettiin pääomains-
tointiohjelma ja sillä maksettiin työntekijöiden palkka. Päiväkodissa on kolme huonetta, joissa hoidetaan lapsia kolmen kuukauden ikäisistä kuuden vuoden ikäisiin. The Obair Community Crèche -päiväkoti on voittoa tavoittelematon järjestö, joka tarjoaa edullista, helppokäyttöistä, laadukasta ja turvallista lastenhoitoa Newmarket-on-Fergusissa ja sen lähialueilla.

Myös Knockanrawleyn tutkimuskeskus Tipperaryn kaupungissa sai tukea sekä EAKR:lta että ESR:lta eteläisen ja itäisen alueen toimintaohjelman 2000–2006 puitteissa. Myös tällä rahoituksella toteutettiin pääomains-
tointiohjelma ja sillä katettiin työntekijöiden palkkakustannuksia.

TEMAATTINEN TAVOITE 8 JA MUUT EU:N VÄLINEET

Jotta lisäarvoa ja vaikutusta voidaan tuottaa, synergioita tulisi luoda **työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevan EU:n ohjelman (EaSI)**, ESR:n ja muiden EU:n ohjelmien välillä, etenkin alueilla, jotka EaSI:n kolme toimintalinjaa kattavat:

- työllisyyden ja sosiaalipolitiikan nykyaikaistaminen [PROGRESS-toimintalinjalla](#)
- ammatillinen liikkuvuus [EURES-toimintalinjalla](#)
- mikrorahoituksen saanti ja sosiaalinen yrittäjyys [Mikrorahoituksen ja sosiaalisen yrittäjyyden toimintalinjalla](#).

EaSI tukee PROGRESS-toimintalinjallaan sosiaali- ja työmarkkinapolitiikan innovaatioita, jotka antavat innovatiivisia ratkaisuja sosiaalisiin tarpeisiin kansallisella tasolla. Tämä toimintalinja auttaa myös työelämän ja sosiaalisten innovaatioiden toteuttavuuden tutkimuksessa, ennen kuin näitä toistetaan suuressa mittakaavassa. Lisätietoja on saatavilla [EaSi:n verkkosivuilla](#).

Erasmus+ auttaa kaikeskokoisia oppijoita saamaan asiaankuuluvat taidot ja kyvyt ja helpottaa koulutuksesta työelämään siirtymistä. Se tarjoaa opiskelijoille, harjoittelijoille, henkilökunnalle ja vapaaehtoistyöntekijöille mahdollisuuden viettää tietty aika ulkomailla ja kehittää niin taitoja ja työllistyvyyttä.

Erasmus+ pyrkii

- kehittämään taitoja ja kykyjä sekä opettajien että opiskelijoiden kansainvälisen liikkuvuuden kautta
- lisäämällä yhteistyötä opetus- ja koulutusaloilla ja nuoruusaikana edistämällä koulutuslaitosten, julkisten elinten, yritysten ja nuoriso-organisaatioiden välisiä kumppanuuksia
- tukemalla politiikan uudistuksia osaamisen kehittämiseksi, läpinäkyvyydellä, tunnistamisen välineillä, politiikan kokeiluilla ja eri sidosryhmäjärjestöjä tukemalla.

► [Lisätietoja Erasmus+-ohjelmasta](#).

EU:n terveysohjelman kolmas tavoite keskittyy innovatiivisiin, tehokkaisiin ja kestäviin terveydenhuoltojärjestelmiin.

ERI voi kasvattaa toimintoja, jotka on kehitetty **EaSI-, Erasmus+- ja EU:n terveysohjelman** myötä, siten, että se yhdistää rahoitusta peräkkäisesti. Saman hankkeen sisällä hankkeita ei kuitenkaan voi yhdistää.

Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto (AMIF – Asylum, Migration and Integration Fund) auttaa hallinnoimaan maahanmuuttoa paremmin tarjoamalla tukea jäsenvaltioiden maahanmuuttoviranomaisille sosiaalisten ja taloudellisten tarpeiden mukaisesti. Lisäksi se edistää tehokasta kolmannen maan kansalaisten integroitumista. ERI-rahastot tukevat myös kolmannen maan kansalaisten integroitumista työmarkkinoille.

► [Lisätietoja Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta](#).

4.9. Temaattinen tavoite 9: sosiaalisen osallisuuden edistäminen sekä köyhyyden ja syrjinnän torjunta

Eurooppalainen alusta köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä vastaan on yksi seitsemästä lippulaiva-aloitteesta, jotka kuuluvat Eurooppa 2020 -strategiaan älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun edistämiseksi. Sen tarkoitus on auttaa jäsenvaltioita pelastaa 20 miljoonaa ihmistä köyhyydeltä ja sosiaaliselta syrjäytymiseltä vuoteen 2020 mennessä.

Sosiaaliturvajärjestelmien on pystyttävä vastaamaan talouskriisin vaikutuksiin, edistettävä sosiaalista osallisuutta ja ehkäistä köyhyyttä seuraavasti:

- ottamalla käyttöön osallistavia strategioita
- tarjoamalla tehokasta ja riittävää toimeentulotukea
- ottamalla käyttöön tapoja selittää köyhyys, mukaan lukien lasten köyhyys

- varmistamalla laajat edullisten ja laadukkaiden palveluiden, esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden, lastenhoidon, asumisen ja energianjakelun, käytösmahdollisuudet
- vahvistamalla sosiaalisen tuen ja aktiivoinnin toimenpiteiden välistä yhteyttä tarjoamalla lisää henkilökohtaista palvelua
- parantamalla tarjolla olevien palveluiden käyttöä.

TEMAATTINEN TAVOITE 9 JA ERI-RAHASTOT

20 prosenttia **ESR:n** budjetista kansallisella tasolla on korvamerkitty tälle temaattiselle tavoitteelle.

Rahasto tukee aktiivisia osallisuuspolitiikkoja ja siten varmistaa paremman koordinoinnin opetuksen, etuusjärjestelmien ja työmarkkinapolitiikkojen välillä. Tämä takaa sosiaalisen koheesion kaikista vähäosaisimmille ja auttaa työttömiä pääsemään takaisin töihin.

Aktiivisen osallisuusstrategian toimeentulotukea koskeva komponentti tulisi rahoittaa ESR:sta. Sen tulisi palvella väliaikaisena toimenpiteenä, joka edistää työpaikkojen syntymistä. Julkisia työllisyysohjelmia tuetaan vain osana siirtymätoimenpidettä, jotta ihmiset saisivat tarvittavat taidot, kyvyt ja pätevyudet pystyäkseen integroitumaan takaisin työmarkkinoille.

Jäsenvaltiot voivat käyttää niin kutsuttuja köyhyyskarttoja, kun ne laativat ja toteuttavat yhdenmukaisia strategioita, joilla tuetaan kaikista vähäosaisimpia alueita ja ryhmiä, kuten romaneja. Syrjäytyneiden yhteisöjen integroinnissa voidaan myös käyttää paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita. ERI-rahastoja tulisi käyttää sosiaalisen ja terveydenhuollon infrastruktuurien investointeihin vähemmän kehittyneillä ja maaseutualueilla ESR-toimien tehostamiseksi, kun näillä pyritään paranta-

maan edullisten, kestävien ja laadukkaiden sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden käyttömahdollisuuksia.

EAFRD edistää tätä temaattista tavoitetta keskittymällä sosiaaliseen osallisuuteen kohdennettujen toimien avulla. Nämä voivat olla investointeja peruspalveluihin ja infrastruktuuriin kuten lastenhoitoon, sähköiseen osallisuuteen, paikallisiin kehityskonsepteihin, kumppanuuksiin ja investointeihin, joihin liittyy eri sosiaalipalveluita.

Lisätukea on saatavilla starttirahana, jolla autetaan pieniä maatiloja kasvamaan, jotta pienviljelijät eivät joutuisi köyhyysloukuun. Lisäksi EAFRD tukee YMP:n suoramaksuvälineitä, joilla on myös merkittävä rooli taistelussa maatalousalan köyhyyttä vastaan.

EAKR voi tukea investointeja terveydenhuollossa ja sosiaalisissa infrastruktuurissa. Nämä investoinnit kannustavat kansalliseen, alueelliseen ja paikalliseen kehitykseen, vähentävät epätasa-arvosta terveyspalveluiden jakautumista, edistävät sosiaalista osallisuutta parempien sosiaali-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden käyttömahdollisuuksien avulla ja auttavat siirtymään institutionaalisista palveluista yhteisöpohjaisiin.

Tämä rahoitus auttaa myös heikommassa asemassa olevia yhteisöjä elpymään. Tämä on myös tärkeää paikallisyhteisöjen omille kehittämishankestrategioille.

Euroopan alueellisen yhteistyön tukea on tarjolla, kun halutaan edistää sosiaalista osallisuutta, taistella köyhyyttä vastaan ja puuttua erilaisiin syrjinnän muotoihin rajat ylittävissä yhteistyössä. Lisäksi rajat ylittävä PEACE-ohjelma auttaa edistämään sosiaalista ja taloudellista vakautta toimilla, jotka pyrkivät lisäämään koheesiota yhteisöjen välille.

KOLME SOSIAALISEN SYRJÄYTYMISEN HANKETTA TŠEKin TASAVALLASSA

Kolme sosiaalista syrjäytymistä vastaan taistelevaa hanketta on käynnistetty Mostissa, Tšekissä. Kaikki kolme sijoittuvat Chahovin alueelle ja ovat läheisesti yhteydessä toisiinsa. Chahov tunnetaan korkeasta työttömyydestään, huonoista asuinolosuhteista ja rikollisuudesta. 90 prosenttia sen 1 500 asukkaasta on romaneja. Hankkeet ovat:

- Ohjelma, joka integroi sosiaalisesti syrjäytyneitä – ESR:n rahoitus: 900 000 euroa.
- Nuorisokeskus, EAKR:n rahoitus – 400 000 euroa.
- Monitoimikeskus, EAKR:n rahoitus: 700 000 euroa.

Kaikki kolme hanketta tarjoavat neuvontapalveluita paikallisille eri aloilla, kuten opetus-, työllisyys-, perhe-elämä- ja vapaa-ajan aloilla.

Kolme hanketta tarjosivat paikallisille paikan, jossa he oppivat IT-taitoja, urheilivat ja opiskelivat. Kaikki hankkeet tekivät yhteistyötä työvoimatoimiston, koulutuskeskusten, paikallisten koulujen ja ammatillisen koulutuksen organisaatioiden kanssa.

VÄHITEN KEHITTYNEIDEN MIKROALUEIDEN OHJELMA (LDMR - LEAST DEVELOPED MICRO-REGIONS PROGRAMME)

LDMR-ohjelma on kokeellinen ja tässä tapauksessa se yhdisti eri EU:n rahoitusvälineitä parantaakseen taloudellista ja sosiaalista kehitystä tietyillä Unkarin alueilla. Alueellinen lähestymistapa yhdistettiin resurssipohjaiseen suunnitteluun, johon osallistui paikallisia yhteisöjä ja viranomaisia. Nämä saivat itse päättää mitä hankkeita alueella tarvittiin. Ulkoiset asiantuntijat auttoivat heidän työtään, mutta lopullinen päätöksenteko oli mikroalueiden omissa käsissä.

EAKR ja ESR yhteisrahoittivat LDMR-ohjelman.

BERLIININ LÄHIÖHALLINTOHANKE

Kun lähiöneuvostot otettiin käyttöön Berliinin heikoimmassa asemassa olevilla alueilla, paikalliset asukkaat saivat päättää, mitä hankkeita tulisi rahoittaa, jotta elinolosuhteita saataisiin parannettua. Berliinin viranomaiset ottivat lähiöhallintostrategian käyttöön vuonna 1999, jotta sosiaalisen eriytymistä ja muita sosiaalisia ongelmia voitaisiin ehkäistä tietyillä Berliinin alueilla kaupungin jälleenyhdistymisen jälkeen. Jo yli kymmenen vuotta se on toiminut arvokkaana työkaluna "sosiaalisesti yhtenäisen" Berliinin kaupungin luomisessa.

Nämä alueet kärsivät selvästä julkisten tilojen laiminlyönnistä ja työttömyydestä, ne olivat riippuvaisia valtion tuesta ja niiden sosiaalinen ja etninen integraatio oli puutteellinen.

EU:n tukeman Berliinin lähiöhallinto-ohjelman (NMB) tarkoitus on ollut muuttaa tämä tilanne ja luoda solidaarisia kaupunkialueita, joilla on yhtäläiset kehittymismahdollisuudet sekä alueen että sen asukkaiden osalta.

Tärkeimpiä hankekumppaneita olivat paikalliset asukkaat, jotka työskentelivät yhdessä kaupunginhallinnon kaupunkialuekehityksen ja ympäristön laitoksen, paikallisten kaupunginosien ja lähiöhallinnon tiimien kanssa. Myös paikalliset elimet, kuten asuntolat, koulut, yritykset ja yhteisökeskukset, olivat tärkeässä roolissa.

TEMAATTINEN TAVOITE 9 JA MUUT EU:N VÄLINEET

EaSI:n PROGRESS-toimintalinja ja mikro-rahoituksen ja sosiaalisen yrittäjyyden toimintalinja ovat erittäin tärkeitä temaattiselle tavoitteelle 9.

Useat **EU:n terveysohjelman** alaiset tavoitteet ovat myös tärkeitä ja niihin kuuluvat

- tavoite 1: terveyden edistäminen, tautien ehkäiseminen ja terveitä elämäntapoja edistävien ympäristöjen vaaliminen huomioimalla "terveyttä kaikissa politiikoissa" -periaatteen
- tavoite 3: innovatiivisten, tehokkaiden ja kestävien terveydenhuoltojärjestelmien edistäminen
- tavoite 4: parempi ja turvallisempi terveydenhuolto helpommin EU:n kansalaisten saatavilla.

Nämä ohjelmat eivät salli rahastojen yhdistämistä saman hankkeen tai toiminnon puitteissa, mutta niillä voidaan luoda rinnakkaisia tai peräkkäisiä hankkeita.

4.10. Temaattinen tavoite 10: investoiminen koulutukseen, myös ammattitaidon hankkimiseen ja elinikäiseen oppimiseen

TEMAATTINEN TAVOITE 10 JA ERI-RAHASTOT

ESR:n investointien tulisi

- tukea laadukkaan opetuksen tasa-arvoisia käyttömahdollisuuksia kaikilla tasoilla
- muuttaa ja uudistaa prosesseja
- parantaa taitojen ja työmarkkinoiden vaatimusten yhteensopivuutta
- valmistella opetusjärjestelmiä vähähiiliseen talouteen siirtymiseen
- Menestykselliset investoinnit vaativat korkeakoulutuksen, ammatillisen opetuksen ja koulutuksen, tutkimuksen, yritysten ja työmarkkinoiden välisiä kumppanuuksia.

EAFRD edistää tätä temaattista tavoitetta seuraavasti:

- tukemalla ammatillista koulutusta ja taitojen omaksumistoimia, kuten kouluttautumiskursseja, työpajoja ja valmennusta
- rahoittamalla esittelytoimintoja ja tiedotustoimia toimijoille, jotka työskentelevät maatalous-, elintarvike- ja metsänhoitoaloilla, maanomistajille ja pk-yrityksille maaseutualueilla
- lyhytaikaisilla maatalous- tai metsänhoitovaihto- ja vierailuilla maataloille ja metsäpaloille
- rahoittamalla pk-yritysten neuvontapalveluita ja koulutusjärjestelmiä maaseutualueilla.

EAKR voi auttaa opetus- ja koulutusinfrastruktuurien kehittämisessä. Lisäksi ope-

tus, koulutus, ammattitaidon hankkiminen ja elinikäinen oppiminen voivat saada investointeja Euroopan alueellisen yhteistyön ohjelmista.

TEMAATTINEN TAVOITE 10 JA MUUT EU:N VÄLINEET

Marie Skłodowska-Curie -toimet (MSCA) kuuluvat Horisontti 2020 -ohjelman ja voivat tukea työllisyyttä tutkimuksessa sekä tutkijoiden liikkuvuutta. Tällä alueella sitä tulisi koordinoita ESR-investoinneilla.

ESR:n tuella voi myös täydentää **Erasmus+**-rahoitusta vaihtoon lähteville opiskelijoille/harjoittelijoille/oppisopimusopiskelijoille (KT1) kansallisella tai alueellisella tasolla. Erasmus+-avustuksien on tarkoitus kattaa erilaisia kustannuksia, kuten matkustus- ja elinkustannukset, kirjat ja välineet. ESR:n tuella ei ole mahdollista täydentää yksittäisten tuensaajien avustuksia, jotka jo saavat Erasmus+-avustuksia. ESR:n tuella voidaan kuitenkin rahoittaa avustuksia niin kutsutuille "Zero-EU-mobility" Erasmus+-osallistujille, jotka eivät saa Erasmus+-avustuksia mutta menevät laitoksiin, jotka saavat hallintorahoitusta.

ESR:n tukea voi myös käyttää valmisteleviin, täydentäviin tai suorasti liittyviin toimintoihin kumppani-instituutioissa, jotka osallistuvat Erasmus+-ohjelmaan **Strategic Partnerships/Knowledge Alliances/Sector Skills Alliances** -toimen mukaisesti (KT2). ESR:n tuella voidaan kasvattaa toimintoja, jotka on alun perin kehitetty Erasmus+-politiikan tuella (KT3).

Missä tahansa näistä tapauksista rahoituksen on tapahduttava joko peräkkäisesti, rinnakkaisesti tai vaihtoehtoisena. Saman hankkeen sisällä hankkeita ei voi yhdistää.

EU:n terveysohjelman kolmas tavoite, joka keskittyy innovatiivisiin, tehokkaisiin ja kestäviin terveydenhuoltojärjestelmiin, sisältää työvoiman opetusta ja koulutusta.

4.11. Temaattinen tavoite 11: viranomaisten ja sidosryhmien institutionaalisten valmiuksien parantaminen ja tehokkaan julkishallinnon edistäminen

Julkishallinnon laadulla on suora vaikutus talousympäristöön ja näin ollen se vaikuttaa keskeisesti tuottavuuden, kilpailukyvyn ja kasvun vauhdittamiseen. Julkisten laitosten nykyaikaistaminen listattiin siksi yhdeksi EU:n tärkeimmistä painopistealoista, joita Eurooppa 2020 -strategian onnistunut täytäntöönpano edellyttää.

ESR ja EAKR tukevat institutionaalisten valmiuksien rakentamista hallinnossa ja oikeuslaitoksissa, jotta luotaisiin instituutioita, jotka ovat

- vakaita ja odotuksenmukaisia
- tarpeeksi joustavia reagoimaan moniin yhteiskunnallisiin haasteisiin
- valmiita vuoropuheluun yleisön kanssa
- valmiita ottamaan käyttöön uusia poliittisia ratkaisuja ja tuottamaan parempia palveluita.

Julkisella sektorilla tehdyt henkisen pääoman investoinnit ovat suuntautuneet tehokkaampiin organisaatioprosesseihin, nykyaikaiseen hallintoon, motivoituneisiin ja taitaviin virkamiehiin ja tuomareihin.

TEMAATTINEN TAVOITE 11 JA ERI-RAHASTOT

ESR:n tuen tulisi keskittyä horisontaalisiin uudistuksiin hyvän hallinnon edistämiseksi. Päätoimintoja voivat olla

- taitojen kehittäminen kaikilla ammatillisen hierarkian tasoilla
- julkisten instituutioiden ja palveluiden sisäisten prosessien uudistaminen ja optimointi
- politiikkojen laatimisen ja täytäntöönpanon parantaminen
- instituutioiden ja sidosryhmien välisen vuorovaikutuksen parantaminen
- palveluiden tarjonnan ja laadun parantaminen
- sopivien organisaatorakenteiden kehittäminen
- henkilöresurssistrategioiden ja -politiikkojen käyttöönotto
- tieto- ja teknisten resurssien kehittäminen.

Tämäntyyppinen tuki on mahdollista vain niissä jäsenmaissa, joissa on vähintään yksi vähemmän kehittynyt alue tai jäsenmaissa, jotka täyttävät koheesiorahaston tuen kelpoisuusvaatimukset.

Lisäksi ESR tukee valmiuksien vahvistamista kaikenlaisilla alueilla seuraavin keinoin:

- sidosryhmien, kuten työmarkkinaosa-puolten ja kansalaisjärjestöjen, valmiuksien parantaminen
- alakohtaisten ja alueellisten sopimusten kehittäminen työelämässä, sosiaalisessa osallisuudessa, terveydenhuolto- ja opetusaloilla kaikilla alueellisilla tasoilla.

EAKR ja **koheesiorahasto** tukevat julkisia instituutioita, työmarkkinaosapuolia ja muita kansalaisjärjestöjä seuraavissa toimissa:

- julkishallinnon institutionaalisten valmiuksien ja tehokkuuden sekä EAKR:n ja koheesiorahaston toteuttamiseen liittyvien julkisten palveluiden vahvistaminen
- ESR:n toimien tukeminen ja täydentäminen, tarvittaessa myös välineiden ja infrastruktuurin toimittaminen, jotta voidaan tukea julkisten palveluiden uudistamista esimerkiksi työllisyydessä, opetuksessa, terveydenhuollossa, sosiaalipolitiikassa ja tullipolitiikassa
- hallinnolliset valmiudet, jotka liittyvät Euroopan alueelliseen yhteistyöhön (vain EAKR).

TEMAATTINEN TAVOITE 11 JA MUUT EU:N VÄLINEET

Oikeusalan ohjelma¹⁷ edistää oikeudellista yhteistyötä siviili- ja rikosasioissa, auttaa tuomarien, syyttäjien ja muiden lakiasiantuntijoiden koulutuksessa ja tukee EU:n huumeiden vastaisia toimia. Ohjelma auttaa varmistamaan oikeussuojan saatuuden ihmisille ja yrityksille Euroopassa.

Ohjelma toteutetaan analyttisten toimintojen avulla, valmistelemalla oppaita ja raportteja, järjestämällä konferensseja, koulutustoimintoja, erilaisia keskinäisen oppimisen ja yhteistyön muotoja sekä kehittämällä ja ylläpitämällä järjestelmiä ja työkaluja, kuten Euroopan oikeusportaalin jatkokehitystä. Sen budjetti on 378 miljoonaa euroa.

Euroopan komissio hallinnoi ohjelmaa ehdotuspyyntöjen kautta. Siihen voivat osallistua kaikki elimet ja oikeushenkilöt. Voittoa tavoittelevat elimet voivat hakea tukea yhdessä voittoa tavoittelemattomien tai julkisten organisaatioiden kanssa.

17 [Asetus \(EU\) N:o 1382/2013](#)

► **Lisätietoja [oikeusalan ohjelmasta](#).**

Perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuusohjelma edistää ja suojelee tiettyjä oikeuksia ja henkilövapauksia, jotka perustuvat EU:n lakiin. Se tukee sukupuolten tasa-arvoa, taistelee kaikkia syrjinnän muotoja ja rasismia vastaan. Tämän lisäksi se pyrkii EU:n lainsäädännön välineiden ja politiikkojen tehokkaaseen ja yhdenmukaiseen soveltamiseen jäsenvaltioissa ja edistää maiden välistä yhteistyötä ja jaettua osaamista.

Tukitoimiin sisältyy analyttisiä toimintoja, konferensseja, koulutustoimia, erilaisia keskinäisen oppimisen ja yhteistyön muotoja sekä tukea kansalaisjärjestöille toimissa, jotka tuovat lisäarvoa Euroopalle, ja tukea jäsenvaltioille, eurooppalaisten välineiden ja politiikkojen täytäntöönpanoa varten. Tämän ohjelman budjetti on 439 miljoonaa euroa.

Euroopan komissio hallinnoi ohjelmaa ehdotuspyyntöjen kautta. Ohjelmaan voivat osallistua kaikki elimet ja oikeushenkilöt. Voittoa tavoittelevat elimet voivat hakea tukea yhdessä voittoa tavoittelemattomien tai julkisten organisaatioiden kanssa.

► **Lisätietoja [Perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuusohjelmasta](#).**

"Kansalaisten Eurooppa" -ohjelma¹⁸ pyrkii edistämään kansalaisten ymmärrystä EU:sta, sen historiasta ja monimuotoisuudesta. Lisäksi se keskittyy Euroopan kansalaisuuteen ja parantamaan osallistumismahdollisuuksia kansalaistoimien ja demokratian kautta kehittämällä kansalaisten tietoisuutta EU:n päätöksentekoprosessista ja edistämismahdollisuuksista. Tämän ohjelman kokonaisbudjetti on 185 miljoonaa euroa.

18 [Asetus \(EU\) N:o 390/2014](#)

Euroopan komissio johtaa ohjelmaa koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanoviraston kautta. Kaikki Euroopan kansalaisuutta ja integroitumista edistävät sidosryhmät voivat lähettää hakemuksia avoimiin ehdotuspyyntöihin. Nämä sidosryhmät ovat etenkin alueellisia viranomaisia, komiteoita, kansalaisjärjestöjä jne.

► **Lisätietoja** ["Kansalaisten Eurooppa"-ohjelmasta](#).

Herkules III -ohjelma¹⁹ taistelee petoksia ja kaikkia EU:n taloudelliseen etuun vaikuttavia laittomuuksia vastaan, esimerkiksi tupakan salakuljetusta ja väärentämistä vastaan. Se lisää kansainvälistä yhteistyötä ja koordinointia EU:n tasolla, jäsenvaltioiden viranomaisten, komission ja OLAF:n välillä. Ohjelma tarjoaa teknistä tukea jäsenvaltioiden viranomaisille, jotta näiden toiminta- ja laittomuuksien tutkimusvalmiudet vahvistuisivat. Lisäksi se rahoittaa lainvalvonnan asiantuntijoiden koulutusta, konferensseja ja seminaareja, jotta näiden taidot paranisivat ja jotta osaamista ja parhaita käytäntöjä voitaisiin jakaa.

► **Lisätietoja** [Herkules III -ohjelmasta](#).

Sisäisen turvallisuuden rahasto perustettiin vahvistamaan poliisiyhteistyötä ja taistelemaan järjestäytynyttä rikollisuutta vastaan. Sen pääpainopisteitä ovat kansallisten valmiuksien parantaminen korruption vastaisessa taistelussa, talouden suojeleminen rikollisten soluttautumiselta ja rikoksien vähentäminen takavarikoimalla rikoksiin käytettäviä välineitä. Pääkohde-ryhmät ovat lainvalvojat ja muut turvallisuuspalvelut.

► **Lisätietoja** [sisäisen turvallisuuden rahastosta](#).

Perikles-ohjelma²⁰ rahoittaa viranomaisten, pankkien ja muiden eurojen väärennystä vastaan taistelevien vaihtoja, apua ja koulutusta niin euroalueella kuin sen ulkopuolisissa EU-maissa. Se pyrkii euroseteleiden ja kolikoiden parempaan suojeluun Euroopassa ja maailmanlaajuisesti varmistamalla, että kaikilla väärennysten vastaisilla toimilla on sama vaikutus kaikkialla EU:ssa. Samalla se huomioi kansalliset perinteet ja parantaa yhteistyötä viranomaisten välillä. Ohjelman kokonaisbudjetti käynnissä olevan monivuotisen rahoituskehityksen aikana on 7,3 miljoonaa euroa, ja se käytetään vuosittaisten työohjelmien perusteella.

► **Lisätietoja** [Perikles-ohjelmasta](#).

---

19 Asetus (EU) N:o 250/2014 – virallinen lehti L84, 20.3.2014, s. 6.

---

20 Asetus (EU) N:o 331/2014 – virallinen lehti L 103, 05.04.2014

5. LISÄÄ HYÖDYLLISTÄ TIETOA

5.1. Tuensaajien WWW-muistilista

Verkkosivut tarjoavat muistilistan, joka auttaa erityyppisille investoinneille ja tuensaajaluokille sopivien EU-rahastojen rajaamisessa.

5.2. EU:n rahoituksen näkyvyys

EU:n rahoituksen tuensaajien on mainittava EU:n rahoitus niiden omassa viestinnässä. Tämän vuoksi niissä on oltava EU:n symboli ja sopiva teksti, joka korostaa rahoituksen luonnetta.

[Opas](#) "The use of the EU emblem in the context of EU programmes" (EU-symbolin käyttö EU:n ohjelmien yhteydessä): Tuensaajien ja muiden kolmansien osapuolten oppaat kuvaavat koko prosessia ja ovat saatavilla kaikilla EU:n kielillä.

5.3. EU:n rahoitus ja perusoikeuskirja

EU-rahastojen tukemien toimintojen on noudatettava EU:n lainsäädäntöä ja asiankuuluvia kansallisia lakeja. Laaja, sovellettavissa oleva unionin lainsäädäntö kattaa muun muassa perusoikeuskirjan, joka on ollut laillisesti sitova Lissabonin sopimuksen solmimisesta lähtien.

Se koskee jäsenvaltioita aina kun nämä panevat täytäntöön EU:n lainsäädäntöä. Siksi tuensaajien on varmistettava, että niiden hankkeet noudattavat kaikilta osin perusoikeuskirjaa.²¹

---

21 Lisätietoja [perusoikeuskirjasta](#) ja [kirjan koko teksti](#) on saatavilla komission verkkosivuilla. Euroopan unionin perusoikeusviraston [Charter-pedia](#) on hyödyllinen WWW-työkalu, jonka avulla käyttäjät voivat hankkia tietoa EU:n ja sen jäsenvaltioiden perusoikeuksista.

6. SANASTO

AMIF	Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto (Asylum, Migration and Integration Fund)
BKTL	Bruttokansantulo
CEF	Verkkojen Eurooppa -väline (Connecting Europe Facility)
CF	Koheesiorahasto (Cohesion Fund)
CLLD	Paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet (Community-Led Local Development)
COSME	Pienten ja keskisuurten yritysten kilpailukyvyyn vahvistaminen (Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises)
DG/PO	Pääosasto (Directorate-General)
EACEA	Koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirasto (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency)
EAFRD	Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (European Agricultural Fund for Rural Development)
EAKR	Euroopan aluekehitysrahasto
EaSI	Työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskeva ohjelma (Employment and Social Innovation programme)
EASME	Pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaava toimeenpanovirasto (Executive Agency for Small and Medium-sized Enterprises)
EEN	Yritys-Eurooppa-verkosto (Enterprise Europe Network)
EFG	Kasvuun tähtäävä pääomajärjestely (Equity Facility for Growth)
EIP	Euroopan investointipankki
EIR	Euroopan investointirahasto
EIT	Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (European Institute of Innovation and Technology)
EMKR	Euroopan meri- ja kalatalousrahasto
ERC	Euroopan tutkimusneuvosto (European Research Council)
ERI	Euroopan rakenne- ja investointirahastot
ESR	Euroopan sosiaalirahasto
ETC	Euroopan alueellinen yhteistyö (European Territorial Cooperation)
EU	Euroopan unioni
EUR	Euroa
EURES	Euroopan työnvälitysverkosto (European Employment Services, the European jobs network)
EUSR	Euroopan unionin solidaarisuusrahasto
FNS	Petoksen ilmoitajajärjestelmä (Fraud Notification System)
FP7	Seitsemäs puiteohjelma (Seventh Framework Programme)

H2020	Horisontti 2020
HTA	Terveysteknologian arviointi (Health Technology Assessment)
INEA	Innovoinnin ja verkkojen toimeenpanovirasto (Innovation and Network Executive Agency)
IPA	Liittymistä valmisteleva tukiväline (Instrument for Pre-Accession Assistance)
ITI	Yhdennetty alueellinen investointi (Integrated Territorial Investment)
KIC	Osaamis- ja innovaatioyhteisö (Knowledge and Innovation Community)
KT	Keskeinen toimi
LAG	Paikallinen toimintaryhmä (Local Action Group)
LEIT	Johtajuus kehitystä vauhdittavien ja teollisten teknologioiden toimissa (Leadership in Enabling and Industrial Technologies)
LGF	Lainatakausjärjestely (Loan Guarantee Facility)
LIFE	'L'Instrument Financier pour l'Environnement' / Ympäristön rahoitusväline
MA	Hallintoviranomainen (Managing Authority)
MERIKA	Merien energian tutkimusinnovaation ja osaamisen kiihdytin (Marine Energy Research Innovation and Knowledge Accelerator)
MSCA	Marie Skłodowska-Curie -toimet (Marie Skłodowska-Curie actions)
NCCF	Natural Capital Financing -rahoitusväline (Natural Capital Financing Financial instrument)
NCP	Kansallinen yhdyspiste (National Contact Points)
NGO	Kansalaisjärjestö (non-governmental organisation)
OLAF	Euroopan petostentorjuntavirasto (European Anti-fraud Office)
OP	Toimenpideohjelma (Operational Programme)
PA	Kumppanuussopimus (Partnership Agreement)
PEACE	EU:n ohjelma rauhanrakentamiseksi ja konfliktinratkaisuksi Pohjois-Irlannissa ja Irlannin raja-alueella (EU Programme for Peace and Reconciliation in Northern Ireland and the Border Region of Ireland)
Pk-yritykset	Pienet ja keskisuuret yritykset
R&I	Tutkimus ja innovointi (research and innovation)
RDP	Maaseudun kehittämisspolitiikka (Rural Development Programme)
T&K	Tutkimus- ja kehitystoiminta
TEN-T	Euroopan laajuinen liikenneverkko (Trans-European Transport Network)
TO	Temaattinen tavoite (Thematic Objective)
TVT	Tieto- ja viestintätekniikka
VET	Ammatillinen opetus ja koulutus (Vocational Education and Training)
YMP	Yhteinen maatalouspolitiikka

Euroopan komissio

Euroopan rakenne- ja investointirahastoja ja asiaankuuluvia EU:n välineitä käsittelevä opas tuensaajille

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2014

2014 — 58 s. — 21,0 x 29,7 cm

ISBN 978-92-79-46067-8

doi:10.2776/94920

MITEN SAADA EU:N JULKAISUJA

Ilmaisia julkaisuja:

- EU:n kirjakaupasta (<http://bookshop.europa.eu>);
- Euroopan unionin edustustoista ja lähetystöistä. Näiden yhteystiedot löydät internetistä (<http://ec.europa.eu>) tai lähettämällä faksin numeroon +352 2929-42758.

Maksulliset julkaisut:

- EU:n kirjakaupasta (<http://bookshop.europa.eu>).

Maksulliset tilaukset (esim. Euroopan unionin virallisen lehden *vuotuiset sarja-julkaisut* ja EU:n tuomioistuimelle esitetyt tapauskohtaiset kertomukset):

- yhdeltä EU:n julkaisutoimiston myyntiagenteista (http://publications.europa.eu/others/agents/index_en.htm).

